

- ⊕ **Fires:** *Liberisliber a Besalú*
- ⊕ **Arts escèniques:** *Festival Temporada Alta*
- ⊕ **Festivals:** *Mostra Viva del Mediterrani a València*

ENTREVISTA DAVID BUDRIA
DETINGUT EL 23-S

‘Em
preocupa
com em
tornaran
a venir a
buscar’

LA DADA D'EN JOE BREW

Però que no venia la dreta, Pedro Sánchez?

Avui, 5 d'octubre de 2019, **Jordi Cuixart** i **Jordi Sànchez** fa 719 dies que són a la presó, **Oriol Junqueras** i **Joaquim Forn** 702 **Carme Forcadell**, **Dolors Bassa**, **Raül Romeva**, **Josep Rull** i **Jordi Turull** 592 i **Xavier Duch**, **Ferran Jolis**, **Eduard Garzón**, **Xavier Buigas**, **Germinal Tomàs**, **Alexis Codina** i **Jordi Ros** en fa 9

FORA DE CASA

MERCÈ IBARZ

MERCÈ IBARZ

Imaginació moral: davant d'una pancarta grandiosa del barri a sobre d'un mural hiperartístic del museu del costat, al Raval

Deixo el lluminós pati de l'Institut d'Estudis Catalans, enfilo amunt a fer uns encàrrecs, arribo a la plaça dels Àngels i, a la meva esquerra, ho veig, dominant la plaça, per sobre del mural ceràmic de l'escultor Chillida instal·lat pel Macba com una decoració institucional, en la paret que fa de frontissa, una d'elles, amb el barri, des que el museu va obrir: és una pancarta descomunal. En lletres capitals d'impremta, enormes, en negre i en morat, diu això que recullo amb la foto del mòbil: 'Ens foten fora de casa'. Més avall: 'Barri resignat. No!' Gairebé lleigeixo 'barrino', que tampoc no estaria malament, i tant que cal barrinar per fer barri, i molt. Però en veritat no puc barrinar-hi gaire quan la pancarta (o el que sigui) m'assalta. I no perquè estigui fent la foto, sinó perquè el que m'escomet, i no cal que hi barrini gaire, és la reunió d'aquestes paraules escrites dalt de tot de la paret amb les altres de l'escena que conformen el rètol de la cafeteria del museu, oberta on abans hi havia la llibreria: ChichaLimoná.

No la signa ningú, la pancarta gegantina. Una rata grandiosa hi du un cartell que, quan baixi la foto a casa, veuré que diu 'Prou'. A sobre de la rata, una mena de placa, de color terrós, sobre un toll de sang, diu 'Not welcome'. I entre les dues frases

I si qui ha,
diguem-ne,
pagat la pancarta
monumental no
fos de fiar? I què
vull dir amb això?
No ho sé pas, la
veritat, és que
crida tant l'atenció
que sorprèn i
descabdella la
imaginació moral

La imaginació
social sempre
s'acaba convertint
en realitat ni que
sigui de manera
parcial

principals que us dic amunt, en lletres més petites, segurament perquè si fossin tan grans com les altres no cabria tot a la pancarta colossal, que ho hauria de ser moltíssim més, això: 'Violència immobiliària, especulació, soroll, aglomeració, brutícia, lloguers inassequibles, mobbing, pisos turístics, Airbnb, hotels, matons, desnonaments...' És un reclam fort, ben fet en el sentit que no és escrit a la paret i prou, que no deu haver estat senzill de clavar allà dalt de tot. I no, per més que el miri, no ho signa ningú. No us diré pas que això em neguitegi. Afegeix, això sí, un plus bellugadís que no deixa de tenir interès. I si qui ha, diguem-ne, pagat la pancarta monumental no fos de fiar? I què vull dir amb això? No ho sé pas, la veritat, és que crida tant l'atenció que sorprèn i descabdella la imaginació moral.

Imaginació moral, dius. Doncs sí. Des que vaig llegir l'**article**, a primers d'enguany, de la congressista nord-americana Pramila Jayapal per a enfocar la immigració al seu país, m'ha vingut sovint al cap, això: existeix la imaginació moral? Ha existit sempre i l'hem oblidat? Jayapal, advocada d'origen hindi, ha dedicat la vida professional després de l'11-S novaiorques a l'organització Hate Free Zone ('zona sense odi') d'ajuda als immigrants i refugiats que es convertiria en l'actual OneAmerica que ara dirigeix, i diu que sí, que hem oblidat la imaginació moral. 'Complexa i multifacètica, la nostra història sobre la immigració està marcada per dues profundes tradicions en guerra entre elles. Una està indissolublement unida al fanatisme, mentre que l'altra està lligada a l'esperit de generositat i renovació d'un país que sempre està sent modelat per aquells que hi arriben. Aquesta batalla s'ha de lliurar en cada generació, i no ha estat mai fàcil.' Pramila Jayapal parla de migrants i refugiats allà, jo ara mateix penso en la gran pancarta del Raval al costat del ChichaLimoná del Macba.

Imaginació moral. 'La nostra tasca consisteix a dir la veritat sobre la immigració en lloc d'encongir-nos d'espatlles davant les falsedats', sosté Jayapal, i conclou: 'En la història del nostre país, la immigració no ha estat mai només política. Sempre ha estat sobre qui som i què estem disposats a defensar. És per això que un sistema d'immigració just i amb visió de futur s'ha de situar al cor de la imaginació moral dels Estats Units.' Cada generació s'ho ha de tornar a plantejar. Trobo que val per a gairebé tot.

Una amiga sèrbia em diu parlant-ne, de la imaginació moral, que sí, que ni que sigui com a metàfora existeix, ha d'existir i s'ha de promoure, perquè la imaginació social sempre s'acaba convertint en realitat ni que sigui de manera parcial. Però que ara, si som realistes, cal dir que la imaginació social està bloquejada pel poder des dels anys 90. Deu ser això, doncs: el ChichaLimoná al costat del mural ceràmic de Chillida i de la pancarta colossal del barri. Ni imaginació social, ni imaginació moral, tu. Per a què? 🏠

LA GRAN COALICIÓ DEL 155 S'OBRE PAS

PERE MARTÍ

Mariano Rajoy i Felipe González han coincidit a defensar una gran coalició entre socialistes i populars que permeti de fer govern i aplicar el 155 per la 'deslleialtat' del govern de la Generalitat. EFE

Felipe González i Mariano Rajoy defensen un pacte PSOE-PP després del 10-N que 'tanqui' la crisi catalana * Oltra avisa Sánchez que no esperaran quatre anys per al nou finançament *** El govern tornarà l'import de l'ecotaxa als hotelers afectats per la fallida de Thomas Cook**

TEMA DEL DIA

Crisi. Espanya passa per una crisi institucional que l'ha dut a fer quatre eleccions en quatre anys. L'aparició de Podem i Ciutadans va trencar el bipartidisme tradicional del PP i el PSOE i ha complicat la configuració de majories de govern. Espanya no ha tingut cap govern de coalició des de la transició perquè la cultura del pacte és una excepció en la política espanyola. D'aquesta manera, Mariano Rajoy va estar 316 dies en funcions i Pedro Sánchez fa més de 200 que hi és, una xifra que creixerà si guanya les eleccions i el debat d'investidura no es fa fins passat Nadal. El 3 de desembre, data fixada per a la constitució de les corts espanyoles, Espanya haurà estat 535 dies amb un govern en funcions, a

sis dies de superar el rècord europeu, que el té Bèlgica, amb 541 dies.

Entre les causes de la inestabilitat política espanyola, a més de la fragmentació partidista, hi ha la situació política de Catalunya. L'independentisme va fer caure el govern de Mariano Rajoy però també el de Pedro Sánchez pel pressupost, que pretenia aprovar sense oferir cap contrapartida en un moment de màxima repressió de l'estat contra els presos. Tot i que ERC es va oferir a donar suport a la investidura després de les eleccions del 28 d'abril, Sánchez no ha volgut el suport dels independentistes, ni tampoc de Podem, amb l'argument que els de Pablo Iglesias criticaran la sentència del Suprem i

El 3 de desembre, data fixada per a la constitució de les corts espanyoles, Espanya haurà estat 535 dies amb un govern en funcions

Tot i que ERC es va oferir a donar suport a la investidura després de les eleccions del 28 d'abril, Sánchez no ha volgut el suport dels independentistes

defensen una cosa tan perillosa com el referèndum.

Sánchez va optar per unes segones eleccions en una jugada que semblava arriscada personalment però que, a poc a poc, es va veient que no ho és tant. A mesura que s'acosta la data de les eleccions, guanya força la possibilitat d'un pacte postelectoral entre el PSOE i el PP per garantir la governabilitat d'Espanya i, de pas, eliminar el problema de Catalunya aplicant l'article 155 de manera permanent. Per si hi havia cap dubte, Mariano Rajoy i Felipe González han coincidit avui a defensar una gran coalició entre socialistes i populars que permeti de fer govern i aplicar el 155 per la 'deslleialtat' del govern de la Generalitat envers l'estatut i la constitució espanyola. González ha acusat els independentistes d'inven-

tar-se la història i de posar la democràcia per davant la constitució espanyola, cosa que des del seu punt de vista condueix a la 'tirania'.

Aquest pacte pot anar des del suport extern per a fer possible la governabilitat fins a la coalició de govern. La primera seria l'opció més plausible, però a canvi d'acords en qüestions centrals, com ha defensat González. Aquestes darreres setmanes, el PSOE ha endurit la posició contra Catalunya, brandant el 155 i enterrant qualsevol rastre de federalisme, mentre que el PP ha 'moderat' les seves posicions obrint vies alternatives al 155 per a liquidar l'autogovern mitjançant lleis estatals vigents. L'acostament entre populars i socialistes és visible en els seus lemes de precampanya, en què la unitat d'Espanya és la prioritat. El dels socialistes és 'Ahora gobierno, ahora España', mentre que el del PP presenta una pregunta que es respon sola: '¿Izquierda o derecha? España'.

Si algú tenia cap dubte sobre el gir del PSOE, avui el govern espanyol ha decidit de portar al Tribunal Constitucional espanyol dues propostes de resolució aprovades pel parlament. Una a favor del dret d'autodeterminació i una altra que reprovava el rei espanyol. I ha afegit una advertència per al president de la cambra, Roger Torrent, i la resta de la mesa, que si no acataven la resolució del TC, això podia tenir conseqüències judicials. El govern espanyol decideix què es pot debatre al parlament i què no, com si el 155 estigués novament en vigor o com si no hagués deixat d'estar-ho mai.

MÉS QÜESTIONS

Oltra avisa Sánchez que no esperaran quatre anys per al nou finançament. La vice-presidenta i portaveu del Consell, Mónica Oltra, ha dit que el País Valencià no pot ni vol esperar quatre anys que es reformi el sistema de finançament autonòmic. Ha exigint que les solucions arribin 'a un ritme un poc més lleuger'. En la compareixença de premsa posterior al ple del Consell, Oltra ha dit que

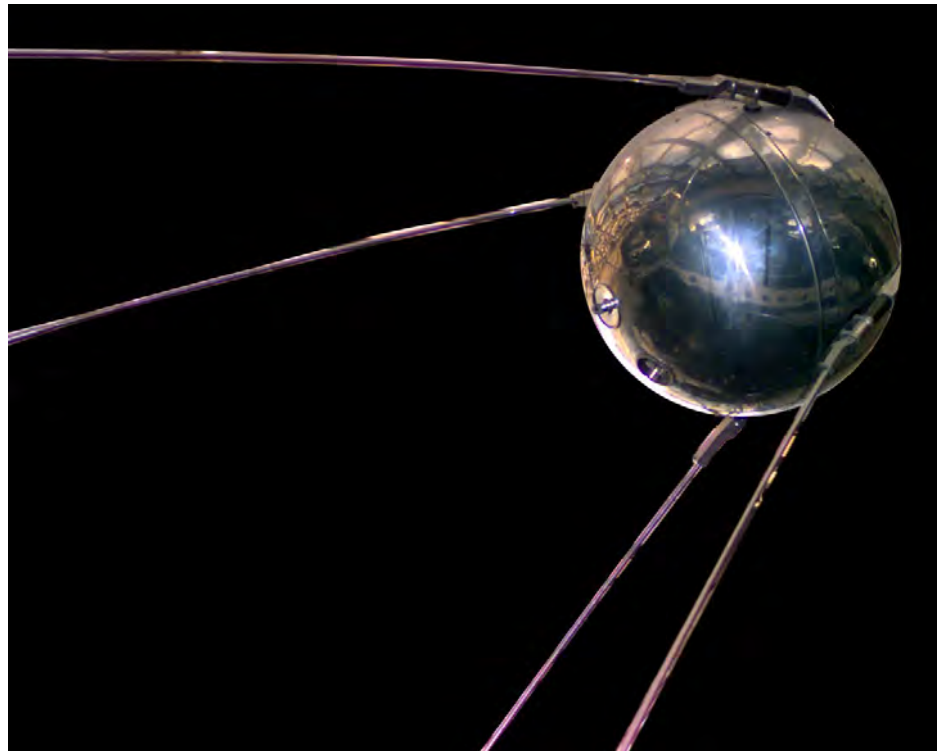
l'arribada tant del Fons de Liquiditat Autonòmic (FLA) com dels lliuraments a compte eren benvinguts i permetien de 'respirar' l'administració, però que només eren pedaços a l'espera de resoldre definitivament el model de finançament. Dimecres, en un míting a València, Pedro Sánchez va evitar de concretar la data de la negociació del nou model. L'ambigüitat del president espanyol ha causat malestar al Botànic, sobretot a Compromís i Podem. Pel que fa a l'ajust pressupostari de 364,7 milions d'euros previst pel Consell, Oltra ha dit que no sabia el detall de cada partida, però que estava segura que la Conselleria d'Hisenda faria públiques les dades quan fos possible.

El Consell aprova un ajut de 500.000 euros per a pagar el lloguer als afectats de les inundacions. Tres setmanes després de l'últim temporal, el Consell ha aprovat una partida de mig milió d'euros que es destinaran a pagar el lloguer a les famílies d'uns cinquanta municipis de les comarques del Baix Segura, la Vall d'Albaida i la Costera que van perdre la casa en les inundacions del setembre, les pitjors en 140 anys al Baix Segura. Aquests nous ajuts a les famílies damnificades van dels 420 als 490 euros mensuals, durant sis mesos, que es poden prorrogar per dos períodes de tres mesos més consecutius. La Generalitat també ha negociat amb els bancs la cessió de 127 habitatges perquè hi puguin residir temporalment aquestes famílies, a les quals la gota freda va deixar sense casa. D'altra banda, el Diari Oficial de la Generalitat ha publicat la llista de beneficiats pels primers ajuts que va aprovar el Consell. Cada damnificat rebrà 1.500 euros per a fer front a la compra de béns de primera necessitat.

El govern tornarà l'import de l'ecotaxa als hotelers afectats per la fallida de Thomas Cook. El govern de les Illes tornarà els diners cobrats de l'impost sostenible a les empreses hoteleres afectades per la fallida de l'operador turístic britànic Thomas Cook. La decisió s'ha pres

malgrat l'oposició de Més per Mallorca, que s'ha manifestat totalment en contra d'aquesta mesura. La portaveu de l'executiu, Pilar Costa, després de la reunió del Consell de Govern, ha deixat clar que qualsevol opinió d'un soci de govern era absolutament respectable, però que les mesures dissenyades per fer front a la crisi de Thomas Cook s'havien pactat entre els tres partits que configuraven el govern: PSIB, Més per Mallorca i Unides Podem. Costa ha justificat la decisió perquè 'davant una situació extraordinària s'han de prendre decisions extraordinàries' i ha precisat que es retornaria aquests diners a les empreses hoteleres que havien cobrat l'ecotaxa a clients de Thomas Cook, però en cap cas als hotels gestionats per l'operador turístic britànic. El conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, Iago Negueruela, ha explicat que totes les mesures ideades pels governs balear i espanyol per fer front a aquesta crisi s'anirien desenvolupant les setmanes vinents, inclosa la referent a la devolució de l'Impost del Turisme Sostenible. En el cas de l'ecotaxa, en primer lloc, el govern ha de saber amb exactitud el nombre de turistes de Thomas Cook allotjats en hotels de les Illes per poder fer la devolució d'aquests diners. Negueruela ha deixat clar que no calia aprovar cap norma de modificació de l'ecotaxa per retornar els diners.

El govern andorrà no preveu el referèndum de la Unió Europea abans de dos anys. El secretari d'Estat d'Afers Europeus, Landry Riba, ha dit que la data del referèndum per a l'acord d'associació amb la Unió Europea es podria fixar en un termini de dos o tres anys. Una consulta que no hauria de coincidir amb unes eleccions generals per evitar polititzar el debat. A tot estirar, segons que calcula Riba, l'acord d'associació es podria tenir tancat el 2022, i per tant, després caldria preparar el referèndum evitant que coincidís amb les eleccions del 2023. Tot anirà en funció del pacte d'estat per Europa que negocien les diverses formacions polítiques i que encara no està tancat. Riba no descarta que

L'Sputnik 1 fou el primer satèl·lit artificial llançat a l'espai. WIKIMEDIA COMMONS

una vegada avançada la negociació es consultin altres forces polítiques no presents a l'arc parlamentari per reforçar el consens. Pel que fa a les negociacions amb la Unió Europea, ha avançat que en la lliure circulació de persones tindran dificultats en diversos punts.

Els professors nord-catalans denuncien el bloqueig de les places de català. Els professors de secundària de Catalunya Nord han demanat al Ministeri d'Educació francès la reactivació del Certificat d'Aptitud al Professorat de l'Ensenyament Secundari (CAPES) de català, suspès al setembre. Representants dels sindicats CGT Education, Sud Education, SNES- FSU (Syndicat National des Enseignements de Second Degré) i l'APLEC (Associació per a l'ensenyament del català) consideren que els arguments per la suspensió del CAPES no estan justificats i afecten tots els professors de català dels col·legis i liceus del departament. Actualment, una desena de centres no pot fer cursos de català, ni com a opció ni en la línia bilingüe. Nina Castellarnau, de Sud Education, ha denunciat que

això fa que calguin professors de català a la secundària. El ministeri encara és a temps d'obrir places per al CAPES de català 2020, però només falten quinze dies abans que la suspensió sigui definitiva. Castellarnau recorda que l'ensenyament és un dels vectors més importants de la transmissió de la llengua i de la cultura catalanes. S'espera una amplificació de les mobilitzacions si no hi ha resposta del ministeri en les pròximes setmanes.

LA XIFRA

Set mòduls diferents de la presó de Soto del Real per als set independentistes detinguts el passat 23 de setembre. És la política de dispersió decidida per institucions penitenciàries, que depèn del Ministeri d'Interior espanyol.

TAL DIA COM AVUI

El 4 d'octubre de 1957, el programa espacial de la Unió Soviètica va posar en òrbita l'Sputnik 1, el primer satèl·lit artificial de la història. L'èxit del llançament els va animar, poc després, a enviar la gossa Laika a l'espai a bord de l'Sputnik 2.

DAVID BUDRIA

‘Em preocupa com em tornaran a venir a buscar’

És la primera entrevista que concedeix aquest membre del CDR acusat de terrorisme i detingut la setmana passada en l'operació de l'Audiència espanyola contra independentistes

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

David Budria recordarà per sempre la matinada del dilluns 23 de setembre de 2019. La Guàrdia Civil va esbotzar la porta del pis de Sabadell on vivia i el van detenir acusant-lo de terrorisme. A ell i a la Clara, la seva parella. Llavors no ho sabien, però formaven part d'una operació de la Guàrdia Civil que en aquell mateix moment detenia set persones més. Per

sorpresa seva, no van ser empresonats, però la resta sí.

Entrevistem Budria al Casal Capablanca de Sabadell. Té un posat més seriós que no pas fa dos mesos, quan el vam entrevistar perquè era un dels Nou dels Lledoners. Diu que tot és un muntatge policíac, que els fan servir de cap de turc per atemorir el moviment independentista. Diu que té la consciència

tranquil·la, però li preocupa el moment que haurà d'anar a declarar davant el jutge a l'Audiència espanyola. 'Que es repetís una escena així seria terrible'.

—De què us acusen?

—A la Clara i a mi ens acusen d'organització terrorista. D'això ens acusa la Guàrdia Civil. El jutge no ho sabem, perquè no vam passar a disposició judicial.

*Et demanes per què
ells són a la presó i tu
no*

*No s'entén com a les
sis del matí sóc un
terrorista, i a les sis
de la tarda surto en
llibertat amb càrrecs*

—Us podrien tornar a detenir. Com es viu l'espera d'anar a declarar davant el jutge?

—És una espera tensa perquè no saps què vindrà. Estem contents de ser en llibertat, evidentment, però preocupats i amb el cap a Madrid amb les companyes. Veus que la premsa va publicant quan hauràs d'anar a declarar, però tu no ho saps del cert. És estrany, perquè m'acusen de terrorisme i sóc al carrer. I els altres companys que estan acusats dels mateixos delictes, tancats a la presó.

—Us informeu pels mitjans o us heu aplicat una restricció?

—No puc evitar d'informar-me i llegir notícies. Els advocats ens aconsellen de desconnectar i apagar la televisió, mirar sèries, fer molt d'esport i procurar de fer vida normal. Vida normal. Quan t'ho proposes és molt fàcil, però no ho és. Evidentment que costa, perquè el cap no para de pensar. Però ho intentem. Intentem fer vida normal i esperar el dia.

—Us preocupa que arribi aquest dia?

—Oh, i tant que em preocupa, i tant. Sabem que en algun moment haurem d'anar a declarar. Em preocupa la manera com voldran que hi vagi. Aquesta és la preocupació, que es repetís una situació així seria terrible. Que et piquin a la porta i et diguin que has d'anar a Madrid. Espero que sigui una citació normal, que els advocats ho sàpiguen a Madrid i puguem anar a Madrid d'una manera convencional. Així que sí, em preocupa com em tornaran a venir a buscar.

—Amb els altres detinguts us coneixíeu?

—Evidentment, participem en molts col·lectius culturals de la ciutat, del barri i de la comarca. És lògic que jo conegui abans algú de Cerdanyola o del Vallès que de Barcelona. Et veus en qualsevol manifestació, en qualsevol acte. És lògic que ens coneguem.

—Com va ser l'escorcoll? Entenc que tot comença amb els impactes de l'ariet de la Guàrdia Civil contra la vostra porta, que va quedar immortalitzat en un vídeo que ha fet la volta al món.

—Em vaig llevar del llit d'un bot. Quan vaig assimilar que picaven a la porta, vaig pensar immediatament que ens entraven a robar. És el primer que vaig pensar. Vam sortir de l'habitació amb la meva companya, ella es va posar darrere meu i jo aguantava la porta. Li vaig dir que truqués als Mossos. Fins que gairebé no em van tirar la porta a sobre, no van dir que eren la Guàrdia Civil. Fixeu-vos en el vídeo, que piquen unes quantes vegades i no diuen 'Guàrdia Civil' fins que no tiren l'última frontissa. Llavors em vaig apartar de la porta perquè no me la tiessin a sobre.

—La porta no queia perquè l'aguantàveu?

—Jo, de primeres, em vaig posar darrere perquè pensava que em volien robar i volia defensar casa meua. Però gairebé no aguantava res. Passa que la porta tenia un sistema de seguretat amb una barra en un costat que aguantava per dalt i per baix. Però tan bon punt van picar a l'altre cantó, van tirar la porta a terra amb tres cops. De primeres no sabia què passava. Jo em vaig posar a terra i ens van emmanillar.

—Primer que res?

—Sí, només obrir. A la meua parella i a mi. A la meua filla, una Guàrdia Civil se la va emportar a l'habitació i li va dir que es vestís, que hauria d'anar-se'n. En un principi, a mi se'm van llançar uns quants a sobre. Suposo que ells tenien al cap allò del 'macho ibérico' i per això sis d'ells van anar darrere meu a reduir-me, tot i que no vaig oposar cap resistència. La Clara se la van emportar al sofà i a mi a la cuina.

—Què us van dir?

—Jo ni sentia què em deia la Guàrdia Civil fins que la secretària judicial no em va llegir els càrrecs. Com que recentment he viscut la causa dels Lledoners, sé que l'única cosa que he de fer des d'un primer moment és reclamar la presència de la meua advocada. Ells volien començar l'escorcoll com més aviat millor, i després d'insistir una estona que vingués la meua advocada, la secretària els va dir: 'Truqueu ja a l'advocada que, si no, no podem començar l'escorcoll.' La meua

Em preocupa la manera com voldran que vagi a declarar

ALBERT SALAMÉ

advocada va arribar de pressa i llavors em van llegir els drets davant d'ella i van començar l'escorcoll.

—Durant tota aquesta estona pensàveu que la policia era allà perquè éreu un dels Nou dels Lledoners?

—Això, els primers trenta segons. Però quan era a terra i em van emmanillar, vaig entendre que no hi eren per aquest cas, perquè el cas dels Lledoners el portaven els Mossos. I una vegada van llegir els drets i em van dir que m'acusaven de terrorisme i que el cas l'instruïa l'Audiència Nacional, es va confirmar que no era el mateix cas.

—Què vau pensar quan us van dir que us acusaven de terrorisme?

—De primeres, buf... Com? Però immediatament em va venir al cap la careta d'en Cuixart i el xiulet groc. El cas de la Tamara i l'Adri. Que uns cordons són una metxa. Em va venir tot això al cap i vaig començar a encaixar peces: les sentències, eleccions, l'1-O... No pots parar de donar-hi voltes i demanar-te per què aquesta gent és a casa teva. I l'única cosa

que em ve al cap és que és un altre muntatge, més caps de turc, més amenaces al poble perquè no digui què pensa.

—La Guàrdia Civil us va tractar bé?

—Sí, cap queixa.

—I què van trobar a casa vostra?

—Se'n van endur un disc dur amb fotografies familiars; un parell de mòbils trencats de la meva filla —són així els adolescents, van a mòbil per any; adhesius d'Arran i de la CUP; xapes de reivindicacions; llaços; domassos de 'Adri et volem a casa'. Per ells, tot això era un espectacle. En van fer un videobook. Ho van posar a terra i no paraven de fer-ne fotografies. Com si recollissin proves irrefutables de terrorisme. També es volien emportar l'ordinador de la meva filla, però per sort van entendre que hi tenia treballs. Això van trobar a casa d'una família.

—La vostra parella com està?

—Bé, forta. Tots dos sabem que no hem fet res, no ens hem d'amagar de res. Però, alhora, angoixats i preocupats per com ho viu la meva filla.

—Com la van tractar?

—Jo no era a la mateixa habitació. Ella diu que bé. Una Guàrdia Civil va agafar totes les seves coses, van trucar a la seva mare, perquè estic separat, i van endur-se-la de l'escorcoll.

—Suposo que en aquell moment no sabíeu que hi havia més detinguts.

—Res de res. Quan entren a l'escorcoll, tanquen les finestres, et treuen el mòbil i estàs incomunicat. T'aïllen absolutament. Vam fer el reconeixement mèdic a la caserna de Sant Andreu de la Barca i ens van traslladar a la caserna de Travessera de Gràcia. Em van tancar al calabós i l'única cosa que sabia és que la Clara era per allà. Al cap de dues hores, vaig poder parlar amb el meu advocat al mig d'un passadís, perquè volien que ens reunís-sim en un despatx amb la porta oberta. Evidentment, el meu advocat els va dir que no i vam tenir una conversa ràpida, on ens vam dir el just i necessari. Ell em va preparar per anar cap a Madrid. Els guàrdies civils ens van prendre declaració a la Clara i a mi, però no vam declarar res. Vam fer tots els tràmits burocràtics, ens van llegir els càrrecs una altra vegada i quan van acabar ens van dir que quedava en llibertat amb càrrecs. L'advocat i jo ens vam quedar al·lucinats. Ell més que jo, perquè ell sabia que n'hi havia set més que ja anaven cap a Madrid. Quan vam sortir, ens ho va explicar. Li vaig demanar si a ells també els alliberarien, i em va respondre que se'ls havien emportat a Madrid.

—Quan us diuen 'llibertat amb càrrecs', què penseu?

—És un sospir, però alhora em ve una pregunta al cap ràpidament: 'Per què jo sí i ells no? Què passa aquí?' No s'entén com a les sis del matí sóc un terrorista i a les sis de la tarda surto en llibertat amb càrrecs. Penso molt en ells.

—Què és la primera cosa que vau voler fer quan us van deixar en llibertat?

—Trucar a la meua mare i anar cap a casa. Sembla una ximpleria, però la primera cosa que vols fer és arribar a casa, perquè no saps com t'han deixat el pis

aquella gent, ni si el pis és obert, i com està la porta.

—D'ençà que sou en llibertat, us heu sentit observat?

—Pot ser que estiguin observant, no ho sé. Però nosaltres hem de fer vida normal, no podem entrar en cap paranoia. No hem fet res. Ni nosaltres ni els qui són a Madrid. Per aquesta part estic tranquil. La intranquil·litat ve de la manera com poden actuar.

—Els empresonats a Madrid són presos polític?

—Evidentment. Són presos polítics, i amb majúscules. Presos polítics d'un muntatge policíac.

—Heu trobat a faltar una defensa tanca-da i sense fissures de partits i entitats?

—No, la veritat és que tothom ha reaccionat bé. El cas no s'aguanta per enlloc. Tothom ha reaccionat molt bé, especialment la gent propera. Els partits? Sincerament, m'és igual què diguin.

—Pensava en Laura Borràs, que va evitar de dir que eren presos polítics.

—Bé, ella sabrà per què ho diu. No esperem res de cap partit polític. Nosaltres som la gent de poble autoorganitzada i no necessitem els partits polítics per a res.

—Us costa dormir a la nit?

—Sí, evidentment. Les nits les anem passant. Cada dia una mica millor. Però la pregunta la continues tenint al cap: 'Quan s'acabarà?' I el cap a Madrid, amb els companys. Però, per sort, tenim molta gent. Quan aixequés la mà, al cap de cinc minuts els tens al costat.

—En algun moment heu pensat a anar-vos-en?

—No.

—Creieu que la detenció ha espantat el moviment independentista?

—Intenten atemorir, és evident. I això ho demostra la manera com van filtrant la informació. Però la gent, el poble, el carrer, que s'organitza, sap que s'ha de continuar, continuar i continuar. ■■

Fins que gairebé no em tiren la porta a sobre, no diuen que són la Guàrdia Civil

La gent, el poble, el carrer, que s'organitza, sap que s'ha de continuar, continuar i continuar

GEMMA PASQUAL

‘Ser lliure és perillós a tots els Països Catalans’

L'escriptora debuta en la literatura per adults amb ‘Viure perillosament’, un recull de contes protagonitzat per quinze dones que admira publicat per Comanegra

JOSEP MARIA PADRÓS

SEBASTIÀ BENNASAR

Gemma Pasqual (Almoines, 1967) és una de les nostres escriptores de literatura infantil i juvenil més reconegudes. Fa vint anys que va decidir que l'escriptura seria el seu ofici i d'aleshores ençà ha fet quilòmetres i més quilòmetres per acostar els llibres als seus lectors i també per crear-ne de nous i eixamplar la base lectora del país. Ara aquesta valenciana de somriure fàcil i acció sempre contundent, debuta en la literatura per a adults i, com no podia ser d'una altra manera, ho fa assumint riscos: un llibre de relats protagonitzats per dones que l'han marcada, sobretot escriptores. El títol és *Viure perillosament* i l'acaba de publicar l'editorial Comanegra. Amb ella parlem dels relats, d'aquestes dones i de la vida literària, sovint perillosa.

—Escriure en català al País Valencià és viure perillosament?

—És viure perillosament, perquè ser lliure és perillós a tots els Països Catalans.

—Una escriptora ha de prendre partit i s'ha de comprometre, quan fa la seva obra?

—Jo crec que cadascú pot fer com vulgui. Fuster deia que per a ell escriure era comprometre's i jo em comprometo, i més perquè sé que tinc un altaveu.

—Debuteu en la literatura per a adults i ho feu amb un llibre de narracions. Una acció valenta i una editorial valenta, perquè normalment els editors no volen ni sentir-ne a parlar, de contes...

—S'equivoquen, els editors que no volen contes. Els contes són molt interessants, costen molt de fer, com a mínim aquests, on he buscat moments interessants i de vegades no tan coneguts de les protagonistes, però el relat és un gènere molt interessant.

—Sou una dona compromesa amb la causa feminista. Era imprescindible rescatar aquestes dones i convertir-les

XXXXXX XXXX XXXX
XXXX XXXXXX XXXX XXXX
XXXX XXXX
XXX XXXX XXXX XXXX
XXXXX XXXXXX
XXXXX XXXXX XXX

XXXXXX XXXX XXXX
XXXX XXXXXX XXXX XXXX
XXXX XXXX
XXX XXXX XXXX XXXX
XXXXX XXXXXX
XXXXX XXXXX XXX

en protagonistes de les vostres ficcions?

—Tampoc vull donar una lliçó de vida ni de feminisme. Jo he escodrinyat la vida d'aquestes dones i el resultat ha estat trobar aspectes no coneguts que les humanitzen. Hem de poder parlar d'un gra de pus si cal, i jo volia que les meves protagonistes tinguessin la seva història, però que veiem que estan preocupades per coses normals.

—Feu conviure en igualtat de condicions dones de la literatura nostrada amb les de fora. És la normalitat que necessitem com a país?

—Mercè Rodoreda i Caterina Albert són autores universals, molt traduïdes, a l'altura de qualsevol gran figura de la literatura universal, totes les que surten són dones inqüestionables i n'hi ha de tota mena, perquè la qüestió important no és d'on són sinó què han fet i com han escrit.

—Què us ha estat més complex, fer aquest llibre o escriure per a joves?

—Cada cosa té la seva complicació. Per a mi els llibres són reptes, cadascun és un repte molt gran i així és com els entenc. Aquest llibre ha costat molt de fer perquè darrere hi ha molta investigació i perquè a mi m'agrada complicar-me la vida.

—Vau decidir deixar-ho tot i convertir-vos en professional de la literatura fa vint anys...

—Allò sí que va ser decidir viure perillósament. No sóc rica, he de pagar la hipoteca com tots i quan em vaig decidir a ser escriptora professional era l'època en què governava el PP més dur, que estava en contra de la cultura, en contra del català, per descomptat, però en contra de la cultura en general d'una manera furibunda. A sobre, a molta gent li semblava que ser valenciana era un handicap afegit, tot i que no ho ha estat mai i m'han tractat de manera excepcional arreu del país. Per sort, tenia el suport de la família quan vaig emprendre aquesta decisió valenta,

però és que les dones del segle XX que són escriptores i que jo retrato al llibre sempre han estat escriptores, encara que ho hagin passat magre en algun moment. I és cert que em vaig tirar a una piscina on hi havia poca aigua, però me n'he sortit.

—I en aquest temps heu viscut una de les pitjors crisis culturals que hi ha hagut.

—La crisi cultural ve de molt lluny i jo ho miro amb uns altres ulls, sempre he pensat que poden ser una oportunitat per a reinventar-me. Ho he aprofitat per estudiar les tendències juvenils i per mirar noves maneres de fer. A mi, la crisi no m'ha afectat tant com a altres companys, potser perquè sempre he anat a la contra.

—Fa la sensació que la literatura infantil i juvenil és un dels pocs camps que permeten la professionalització de l'autor. Hi esteu d'acord?

—Sí, però no és l'únic camí, mireu en Ferran Torrent, que és un professional impressionant. La professionalitat demana que t'hi dediquis, com faig jo. No és igual si ets forner o professor o vés a saber què i escrius en el temps lliure o si ets escriptor i hi dediques tot el temps. Tens dies millors i pitjors, és clar, però la feina és constant i pots arribar a viure d'això.

—Tornem al vostre llibre. Quin és el relat que més us estimeu i per què? O és impossible escollir?

—Me'ls estimo tots, és impossible escollir-ne un per sobre dels altres. 'Dona de sal' és un relat molt especial, perquè té la seva història. Escoltava la Laura Borràs a la casa Fuster de Sueca parlant d'ella i en cap moment va esmentar-ne el nom. Quan vaig saber com es deia, vaig imaginar com era i va eixir aquest relat, que m'agrada molt, però la culpable de tot el llibre és la Rodoreda i la seva possible relació amb Andreu Nin, que si no és veritat com a mínim està ben trobada. Però me'ls estimo tots perquè m'han acompanyat molt de temps.

—El llibre també es podria entendre com un intent de fer una mena de cànon...

—No m'atreiria mai a fer un cànon. Jo crec que són dones que es reivindiquen per elles mateixes i que si el senyor Bloom vol fer cànon, endavant, però jo crec que els cànon els fan els lectors. Jo he parlat de dones que admiro molt i les he explicades fent contes, que és el que jo sé fer. Ara, ja sabeu que si cal fer-ho ho faig, però no vull marcar càtedra, la gent ha de llegir i passar-ho bé. Sí que tenia molt clar que volia parlar de dones que no podien ser lliures i que en un moment donat van decidir de viure perillosament.

—Sou vice-presidenta de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana al País Valencià. Suposo que una de les lluites principals és contra la invisibilitat d'uns autors que, ara per ara, tenen una qualitat indubtable però que costa que siguin coneguts arreu del país...

—La visibilitat de la literatura en general és molt poca, sempre ocupem les últimes pàgines dels diaris, gairebé mai ningú no té temps per a nosaltres. Però al País Valencià, a més a més, hem patit vint anys del PP en què els escriptors en català érem perseguits, literalment. Per sort, el Principat s'ha ocupat de nosaltres, sobretot mitjançant la Institució de les Lletres Catalanes, però és clar, amb això no n'hi ha prou. Posem un exemple: no seria Marc Granell un excel·lent candidat a Premi d'Honor de les Lletres Catalanes? La seva qualitat és extraordinària, però el coneix poca gent perquè hem estat silenciats i perseguits. Ara les coses van canviant, però no es transformen. No ens persegueixen, però amb els pactes del Botànic no s'ha aconseguit la transformació que la cultura catalana al País Valencià necessita.

—Sou assessora d'editorials que fan literatura infantil i juvenil. Què han de tenir aquestes obres perquè no siguin un producte, com passa molt sovint?

—Això passa també a la literatura per a adults, hi ha escriptors estrella que no

escriuen i els escriptors de debò. En tot llibre hi ha d'haver literatura, encara que parlis de xarxes socials o del que sigui, la clau és que hi hagi literatura, i moltes vegades no n'hi ha i això és encara més greu quan t'adreces a la gent jove. Jo mai he considerat la literatura un producte. Una altra cosa que passa sovint és que la literatura per a joves l'escriu gent que no és jove i que no entén les regles del joc d'aquesta mena de literatura. Perquè els Països Catalans siguin normals necessitem una literatura amb tota mena de gèneres, i no sé per què hi ha encara gent que no vol que siguem normals.

—Durant uns anys heu estat vice-presidenta d'Acció Cultural del País Valencià, un altre embolic interessant...

—A mi m'emboliquen fàcilment. Vaig acceptar el càrrec en un moment en què no podia dir que no i vàrem fer feina molt bonica, però jo no puc fer-ho tot i després d'una bona etapa ho vaig deixar. Ara, sempre sóc al servei del país per a tot allò que calgui.

—La darrera bestiesa que hem vist és que l'advocacia espanyola vol que la Generalitat Valenciana s'adreci en castellà a la de Catalunya i al de les Illes...

—Són bojos, ens governa la incultura. Haurem de començar a pensar i a demanar com és possible que es gastin diners públics en aquestes bestieses. Tenim més de quaranta lleis que avalen la unitat de la llengua, però aquests terraplanistes empenen els serveis públics per intentar separar-nos. Els Països Catalans són la llengua, no les autopistes que no tenim, i els que l'ataquen ara són els governs del PSOE. I és clar, la resposta de Ximo Puig ha estat molt bé, però el que hauria de fer és posar ordre al seu partit.

—Heu fet nombroses activitats de foment de la lectura i sé perfectament que us funciona individualment, però que després les coses no funcionen col·lectivament...

—Aquest és un altre error. Jo puc fer tots els discursos que vulguis, però la feina

XXXXXXXX XXXX XXXXXX XXXX XXXXXX
XXXX XXXXXX XXXX XXXXXXXXXXXX XXXX
XXXXXX XXXX XXXXXX XXXXXXXX

XXXXXXXX XXXX XXXXXX XXXX XXXXXX
XXXX XXXXXX XXXX XXXXXXXXXXXX XXXX
XXXXXX XXXX XXXXXX XXXXXXXX

que s'ha de fer per animar a la lectura és a l'aula i parlant de literatura, que es vegi com a cosa normal. García Márquez no es va negar mai a anar a poblets sense aigua corrent a explicar els seus llibres i a parlar de literatura quan li ho demanaven i jo crec que hem de fer de tot per fer lectors, hem de fer la revolució d'anar a les aules i que els nens vegin que la cultura és una opció.

—Dieu: 'En aquesta terra nostra s'ha d'anar molt amb compte a riure'...

—Això, encara que jo ho posi en un dels meus relats, ho diu la Capmany a 'Ser una dona'. Jo somric molt, és un somriure amable però combatent. Les dones molt sovint hem d'anar amb compte amb el somriure perquè sovint es confon. A la Capmany la van atacar molt, però jo tinc aquest somriure herència de la meva àvia i me l'han intentat esborrar amb els presos i els exiliats, però el mateix Jordi Cuixart ens convida a riure i és clar, a mi no me'l trauran, el somriure. ■

Però que no venia la dreta, Pedro Sánchez?

La dada L'analista de dades Joe Brew mostra el tomb en 'l'adversari' analitzant les dues campanyes del PSOE d'enguany

JOE BREW

Tots els polítics diuen que volen fer campanyes 'en positiu', és a dir, destacant els avantatges de les seves propostes polítiques sense criticar gaire les dels altres, però la realitat ho desmenteix. Els polítics parlen constantment dels altres polítics. Més ben dit, solen parlar més dels adversaris que no dels aliats. Per què? Perquè l'estratègia mana: parlar de l'adversari fa que la base es mogui. Ho fan tots. No hi ha cap polític que sàpiga resistir la temptació de criticar l'adversari, perquè l'adversari és un concepte políticament massa útil.

Com que l'estratègia és universal, és difícil de fer comparacions entre partits diferents. Tanmateix, encara que no es pugui comparar el 'què' (perquè l'estratègia de parlar de l'adversari és general), sí que es pot comparar el 'qui': quin adversari seleccionen els partits, quan i per què canvien d'adversari, i quin resultat esperen de l'elecció d'un adversari o d'un altre.

Eleccions 28-A: la dreta és l'adversari

L'estratègia del partit socialista per a les eleccions del 28-A era declarar la dreta com a adversari. Això es pot quantificar tan sol mirant la freqüència amb què Pedro Sánchez, i més dirigents socialistes, esmentaven 'la dreta' durant la campanya. El gràfic següent mostra el percentatge de piulets mensuals que contenen les paraules 'dreta' o 'dretes', 'derecha' o 'derechas', dels principals polítics socialistes

catalans i espanyols, fins a final del mes passat (gràfic 1).

S'hi destaca l'augment fort en la freqüència de referències a la dreta els mesos anteriors a les eleccions de l'abril del 2019. Els socialistes esmentaven normalment la dreta en menys de l'1% dels piulets. Però, a partir del principi del 2019 (amb l'anticipació d'eleccions), aquest nombre va pujar fins a arribar a més del 9% el mes de les eleccions mateix. Aquesta estratègia devia ser coordinada, perquè individualment gairebé tots els polítics socialistes van augmentar força la freqüència d'esment de la dreta els mesos anteriors a les eleccions i sobretot el mes d'abril (gràfic 2).

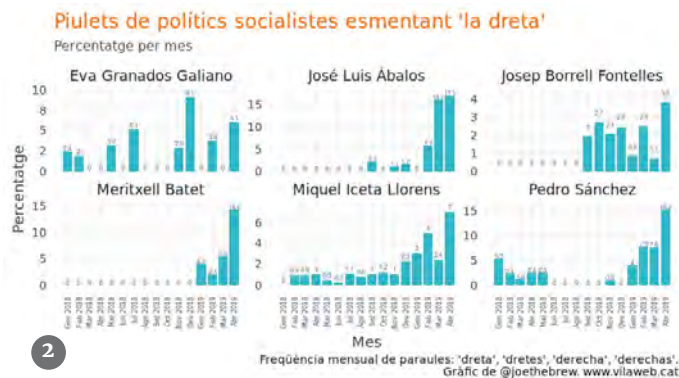
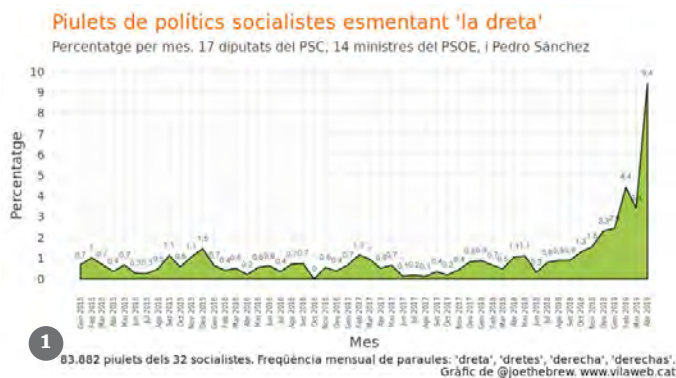
El canvi d'estratègia

Va funcionar? No. Els resultats de les eleccions del 28-A no foren satisfactoris per als socialistes (altrament, no haurien hagut de convocar-ne unes altres). Tot i haver guanyat més vots que cap altre partit a l'estat espanyol, l'estratègia de fer servir la dreta com a 'adversari' els va deixar en una posició incòmoda: havent-se erigit en el fre al tripartit ultra, només els quedaven les forces sobiranistes per a formar govern, i Sánchez no volia formar un govern que depenia de gent que volia l'autodeterminació de Catalunya.

Havent-se situat enfront de 'la dreta', ara no tenien possibilitat de formar-hi govern i van decidir de canviar d'estratègia. Com que no volen pactar amb partits sobiranistes i és molt poc probable que aconseguixin majoria absoluta, només hi ha una possibilitat: pactar amb un dels partits que abans for-

L'estratègia del partit socialista per a les eleccions del 28-A era declarar la dreta com a adversari. EFE

maven part de la dreta. Per això, fer servir la dreta com a 'adversari' ja no és tan útil.

Quan no falten ni sis setmanes per a les eleccions del 10-N, aquest canvi és molt clar: ja no parlen de la dreta perquè és amb la dreta que hauran de pactar per formar govern. Mirem la freqüència d'esments de la dreta aquests darrers mesos (gràfic 3).

El canvi d'estratègia és igualment clar individualment. Per exemple, ni Eva Granados, ni Josep Borrell ni Pedro Sánchez no han esmentat la dreta ni una sola vegada a Twitter entre el maig i el setembre. Els qui encara ho fan, l'esmenten amb una freqüència molt menor que abans del 28-A (gràfic 4).

L'estratègia de no parlar de la dreta també s'observa als comptes oficials dels partits socialistes espanyols i catalans, on el percentatge de piulets que fan referència a la dreta han caigut dràsticament d'ençà de les eleccions, i no sembla pas que pugi aquestes setmanes prèvies al 10-N (gràfic 5).

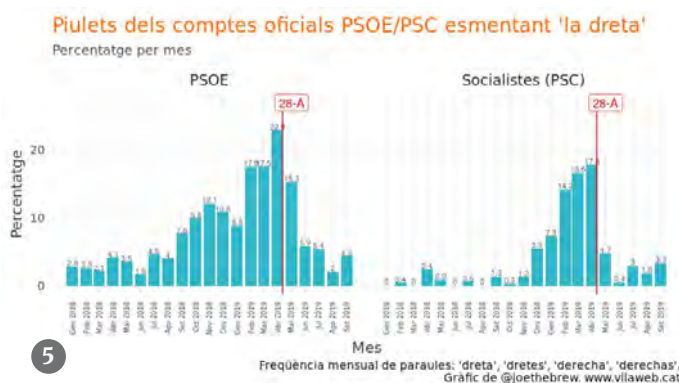
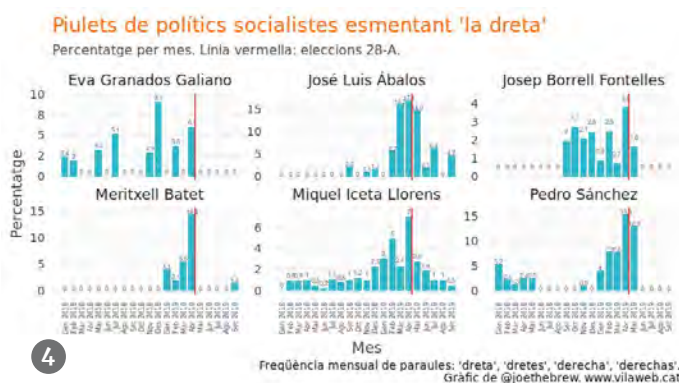
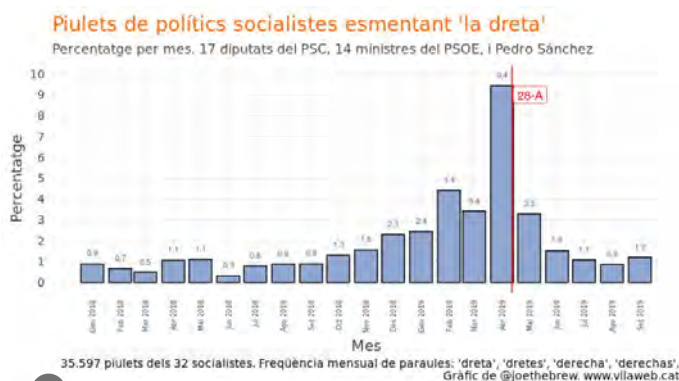
Conclusió

Ve la dreta, o no? Per què Pedro Sánchez ja no parla de 'la dreta de les tres sigles'? Per què Miquel Iceta ja no parla de la possibilitat d'un govern

'Francosteït'? Per què tots els polítics socialistes, tant a Catalunya com a l'estat espanyol, han deixat de referir-se a la dreta com a adversari polític? Per què han deixat de parlar-ne, de la dreta?

La resposta és clara: perquè per evitar que els grups polítics partidaris de l'autodeterminació influeixin en el govern d'Espanya, Sánchez haurà de pactar amb la dreta. I com que aquesta opció és poc popular entre els seus votants, s'ha d'esquivar la qüestió per no desmotivar-los. Però fer una campanya política sense adversari i sense dir clarament amb qui pactaràs és molt difícil, sobretot quan són eleccions repetides en què l'abstenció serà fonamental.

Si ja no poden fer servir els partits de dreta com a adversari perquè seran els seus futurs socis de govern, quin adversari poden utilitzar els socialistes per motivar els seus votants? Si l'estratègia de la 'por' que vindrà la dreta no ha funcionat prou bé, quina altra cosa podria fer prou 'por' perquè la gent anés a votar Sánchez? Aquestes darreres setmanes han deixat molt clara la resposta a aquesta pregunta: Catalunya, la seva 'violència', els seus 'terroristes', i el seu govern 'insurrecte'.

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 30 setembre - 4 d'octubre

Dimarts 1.
El dia que el president no havia de votar

PM

Dilluns 30.

Les evidències del pla paral·lel de l'estat espanyol per a atacar els votants de l'1-O

ACN

Dijous 3.

Eulàlia Reguant: 'No pot ser que acceptem que els Mossos reprimeixen'

ALBERT SALAMÉ

ENRIC SIRVENT

‘Aquell dia, la policia sabia què faria i jo m’havia d’haver mort’

Parlem amb una víctima de la repressió policíaca de l'1-O i que va patir una aturada cardiorespiratòria

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

Id'octubre de 2017. Enric Sirvent és amb la seva dona a la porta del centre cívic la Mariola de Lleida, col·legi electoral del referèndum. Una setantena d'agents hi arriben amb l'objectiu d'emportar-se'n les urnes, que finalment aconseguiran. Abans, però, provoquen una de les situacions de més tensió

d'aquella jornada electoral de violència. Sirvent, primer, és agredit per dos agents i un tercer li clava una puntada de peu als testicles, cosa que li causa una aturada cardiorespiratòria. Cau a terra a plom, però la policia continua actuant. Posteriorment, l'arrosseguen, però no pas per socórrer-lo, sinó per apartar-lo del

seu pas. L'agressió a Sirvent no acaba aquí. Hi va haver un altre agent que va obstaculitzar que el reanimessin. Tots ells han estat identificats.

Ahir, Sirvent va presentar una denúncia contra els caps de la policia espanyola per delictes de lesa humanitat. Parlem amb ell acompanyat de la seva advoca-

Vaig rebre una forta puntada de peu que em va provocar un dolor fort als testicles, llavors al cor i vaig caure rodó

Fins que no van tenir les urnes, no van deixar sortir l'ambulància

da, Anna Llauredó, aprofitant que per un dia abandona el tros al qual dedica la seva jubilació. La seva bonhomia no li permet de guardar odi als qui el van agredir i van estar a punt de causar-li la mort, i tampoc no dubta que s'acabarà fent justícia.

— **En un primer moment, i encara ara, es va dir que havíeu patit un infart, tot i que va ser una aturada cardiorespiratòria. El matís és important.**

— Sí. Jo vaig patir una aturada cardiorespiratòria. Tothom va tenir interès que s'escampés que era un infart. No vaig patir cap infart. Vaig rebre una forta puntada de peu que em va provocar un dolor fort als testicles, llavors al cor i vaig caure rodó. A partir d'aquí, ja no recordo res més. Després ho he vist en imatges, això sí.

— **Vau declarar davant el jutjat d'instrucció número 4 de Lleida, on van poder identificar i denunciar tres agents de policia. Com està el cas?**

— Això ho sap millor la meua advocada.

— **Anna Llauredó [A. L.]:** Es va demanar la identificació de tots els agents que van participar en el centre electoral i ja estan identificats. Hem demanat la imputació de cinc d'ells, concretament els tres que el senyor Sirvent va identificar com a persones que l'havien agredit. Van ser dos agents, que el van agredir, i un tercer qui li va donar la puntada de peu. Aquest tercer agent tenia la visera pujada i per això el senyor Sirvent recorda el seu rostre.

— El recordo perfectament.

— **Qui més heu demanat que encausin?**

— **A. L.:** Hem demanat la imputació d'un altre agent a qui a les imatges es veu que obstaculitza la reanimació. Quan ell cau, els policies continuen actuant. Fins i tot, es veu com algun policia l'esquiva. Posteriorment, dos agents l'estiren per terra i el deixen a l'altre costat, però no l'assisteixen. El deixen estirat mentre ell està inconscient. Quan la gent s'adona que ha tingut una aturada, intenta acostar-se. Però un agent els ho obs-

taculitza. Després, quan suposadament aquest agent s'adona de la gravetat, deixa atansar-s'hi la gent perquè li facin la maniobra de reanimació. Però quan la gent reclama un cordó per a fer espai, aquest agent empenta dues persones damunt les qui feien la reanimació. S'ha demanat d'imputar aquest agent i, òbviament, també el cap de l'operatiu. I ara estem pendent si s'accepta la imputació d'aquests agents.

— **El comissari Quintela, que va declarar al Suprem, va dir que els policies us van assistir...**

— No em van ajudar pas, no. Ells van continuar carregant i van fer que caiguessin persones sobre meu mentre ja havia patit l'aturada cardiorespiratòria. Sort que hi havia dos metges que eren germans, i també una infermera i un mestre. Ell va rebentar la porta de següent del CAP del costat, que era tancat perquè era diumenge, i va poder agafar el desfibril·lador de dins, la infermera li havia dit on era. Si no, jo no seria aquí. Em van clavar dues descàrregues amb el desfibril·lador i em va atendre l'ambulància. Segons m'han explicat, durant una estona la policia no va deixar sortir l'ambulància.

— **Com dieu?**

— Fins que no van tenir les urnes i no se les van endur, no van deixar sortir l'ambulància. Les urnes devien ser de kryptonita! Llavors l'ambulància em va portar a l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova, i d'allà em van enviar amb helicòpter cap a Vall d'Hebron. Allà hi vaig ser disset dies, dels quals onze a l'UCI. Al principi no sabien a què es devia l'aturada, es pensaven que venia del cor, fins que no es van fixar en els testicles. 'Què ha passat aquí?', em van dir. Doncs aquest és el tema. Llavors van entendre que el cop als testicles m'havia provocat l'aturada cardiorespiratòria.

— **Protegíeu el col·legi electoral?**

— No, jo no protegia res. Jo era allà, com podia ser al camp de futbol. Tinc el dret universal de ser on vulgui i quan

Si no es fa justícia en un cas tan flagrant, què hem de fer?

ALBERT SALAMÉ

vulgui. Simplement. A la meua edat què he de protegir jo, si primer m'he de protegir jo? Quan va passar això, dos mesos abans m'havia fet una analítica i estava perfecte. No he fumtat mai i no bec, tret d'alguna cervesa de tant en tant. Però sóc actiu, faig coses, pujo als arbres a podar...

—Sou un home del tros.

—Sóc del tros, exacte. Després de cinquanta anys treballant en una entitat financera, doncs ja em tocava. I així estic distret. No sóc de cap partit polític, de cap associació ni res. Només sóc del Barça. De fet, quan em vaig despertar a l'hospital, la primera cosa que vaig preguntar va ser el resultat del Barça, que jugava la tarda del referèndum. 3-0, em van dir.

—Quan us vau despertar, us van explicar què havia passat i vau veure les imatges, què vau pensar?

—Em vaig quedar atònit. Em preguntaven si he sentit odi. Doncs no. Jo era allà, amb el veïnat del meu barri i no he fet mai res a ningú. No sento odi. Vull que s'aclareixin i s'esbrini si hi ha hagut alguna injustícia. Jo vaig morir. Era mort, però em van salvar. Tot per ser allà davant la porta. Jo davant uns policies ensinistrats, tapats, amb cuirasses, porres i cascs. Algú pot entendre que jo m'hi volgués barallar? Aquesta gent ja sabia què faria. Jo m'havia d'haver mort, que tinc setanta anys.

—Encara patiu les conseqüències de l'infart?

—Porto un desfibril·lador. I no puc fer servir segons quins aparells, com el soldador o el trepant. Estic bé, però m'he de cuidar i he de prendre força pastilles. A vegades em canso més. A part, tinc un quist al testicle i me n'han de fer un seguiment.

—Si avui tinguéssiu davant l'agent que us va clavar la puntada de peu, què li diríeu?

—Que segueixi així. Si fa el que li manen... Tota la policia fa el que li manen. Cal anar més amunt.

—Per això avui us heu querellat per un crim de lesa humanitat contra la cúpula ministerial espanyola i de la policia. Confieu que la via judicial triomfi?

—Jo crec que al final es farà justícia. Si no es fa justícia en un cas tan flagrant, què hem de fer? Està tot documentat amb imatges, proves mèdiques. Què més s'ha de fer?

—Com vau viure el segon aniversari de l'1-O?

—Vaig celebrar els meus dos anys de vida. Vam anar al tros a feinejar, que per sort encara tinc la salut per a fer-ho.

EULÀLIA REGUANT

‘No pot ser que acceptem que els Mossos reprimeixen’

Entrevista a l'ex-diputada i membre del secretariat nacional de la CUP

ALBERT SALAMÉ

ODEI A.-ETXEARTE

Eulàlia Reguant és membre del secretariat nacional de la CUP, ex-diputada i ex-regidora de Barcelona. En aquesta entrevista parla sobre la decisió de la CUP de presentar-se a les eleccions espanyoles, en un moment en què el seu nom sona com a possible candidata. També diu que l'independentisme ha d'exercir la desobediència civil, malgrat l'amenaça de més empresonaments, i qüestiona el paper dels Mossos d'Esquadra en les mobilitzacions que vénen.

—Què ha canviat perquè hàgiu decidit de presentar-vos a les espanyoles?

—La suma d'excepcionalitats democràtiques ens ha fet entendre que la CUP aporta a les eleccions una nova manera d'intervenir políticament a l'estat. Hi ha una evolució amb la no-investidura. Canvia la constatació que, en el fons, el procés d'autodeterminació de Catalunya continua essent l'element que porta inestabilitat a l'estat. És per això que Pedro Sánchez decideix que no vol arribar a cap acord d'investidura amb Podem, amb la voluntat de no dependre de vots independentistes. A més, la ràtzia repressiva de la setmana passada probablement també fa que la tendència de la militància de la CUP derivi cap aquí. Ho fa partint d'aquesta excepcionalitat democràtica que s'expressa en la repressió i en la negació del dret d'autodeterminació, però també en les polítiques de frontera, en la negació del dret d'habitatge per part de l'estat, etc.

—Parleu de bloqueig, però l'amnistia es negocia.

—Parlem de la necessitat de posar al centre del debat polític a l'estat el dret d'autodeterminació, l'amnistia total i la garantia o el reconeixement de drets. Són tres coses que han d'anar absolutament lligades. Però quan parlem d'amnistia, no fem un símil amb la llei d'amnistia del 1977, ni de bon tros. Creiem que ha de ser absolutament diferent, perquè ja vam veure què va passar. Parlem

No neguem que el conflicte català es dirimirà entorn d'una taula, però segons com seguís a la taula tindrà capacitat de forçar coses o no

Si no hi ha més represaliats, serà perquè en el fons ens hem quedat a casa i hem deixat que l'estat guanyi i aconsegueixi el seu objectiu, que és que res no canviï

d'amnistia de les persones jutjades al Tribunal Suprem però també de tots els encausats al jutjat número 13 i al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de tots els activistes encausats en infinitat de jutjats d'instrucció al Principat per la seva defensa del dret d'autodeterminació, sigui l'1-O, el 3-O, en les últimes vagues o manifestacions que hi ha hagut vinculades directament o indirecta al dret d'autodeterminació. I alhora, també parlem de reparació i reconeixement dels danys causats, cosa que amb l'amnistia del 77 no va passar. No volem entrar en el debat, ara mateix, si ha de ser una llei o quina és l'eina concreta, sinó que sobretot volem que políticament puguem fer aquest debat. Però partim de la idea que no serà al congrés on es dirimirà això, sinó amb la desobediència civil; i la institucional, quan sigui necessari acompanyar la civil. Per tant, es dirimeix aquí, amb l'autoorganització. No variem en això. La nostra posició continua essent aquesta.

—Per tant, la desobediència hauria de forçar la negociació amb l'estat?

—No neguem que el conflicte català es dirimirà entorn d'una taula, però segons com seguís a la taula tindrà capacitat de forçar coses o no. Ara mateix, és inviable una negociació perquè l'estat ni en vol sentir parlar. I seria una negociació basada en què? Diem que la desobediència civil i la institucional són eines que et serveixen per a exercir drets que són negats pels poders i per l'*status quo*, i perquè sigui un altre actor el que forci l'estat i es pugui negociar multilateralment, d'igual a igual. Parlar de negociació en la situació actual és obrir la porta a sortides rebaixades o descafeïnades. El dret d'autodeterminació és innegociable. El dret d'habitatge és innegociable. El dret de tenir vides dignes és innegociable.

—Amb els empresonaments dels set independentistes, l'estat espanyol intenta criminalitzar la desobediència civil?

—És evident. És una reacció de l'estat a l'organització de la gent i, sobretot, una

mostra de què pensa fer en cas de qualsevol dissidència política, no tan sols per l'exercici del dret d'autodeterminació, sinó per tot allò que discuteixi l'*status quo*, els privilegis assentats durant quaranta anys.

—Pot ser que amb la desobediència civil hi hagi més empresonaments?

—Pot ser. Ho veiem. La detenció de nou persones i que set acabin en presó preventiva té a veure amb això, amb el fet d'augmentar el nombre de presos polítics amb una clara voluntat d'atemorir i criminalitzar aquesta desobediència civil, la mobilització i el dret de protesta. I ho veurem també amb la sentència que surti del TS. En el fons, els Jordis els condemnaran per haver exercit el dret de protesta.

—Els costos personals de la desobediència poden ser alts. La repressió pot ser efectiva?

—Pretén atemorir i la por és absolutament normal. No podem negar que l'actuació de l'estat fa respecte i fa por. Sí. Però també tenim clar que la millor manera de combatre aquesta por és continuar organitzats i mobilitzats, perquè volen fer por per guanyar. Hi haurà més represaliats? Molt probablement sí, si continuem endavant. Si no hi ha més represaliats, serà perquè en el fons ens hem quedat a casa i hem deixat que l'estat (amb totes les seves múltiples cares, i amb els poders econòmics, els judicials i els polítics i la monarquia) guanyi i aconsegueixi el seu objectiu, que és que res no canviï.

—Demanen que condemneu la violència i heu insistit que no entrareu en aquest marc mental.

—L'altre dia, un piulet interessant deia que condemnar, només condemnem els jutges i l'església. Què hem de condemnar? La violència de la policia de l'1-O? La violència dels Mossos quan desnonen famílies? De quina violència parlem? De la violència patriarcal? De la violència estructural? Així, en genèric, és fer nostre el marc de l'estat i arraconar

El 20-S a la seu de la CUP ja van fer un intent d'obrir la via de la il·legalització de partits

ALBERT SALAMÉ

el moviment autodeterminista i tots els moviments de protesta allà on vol l'*status quo*.

—**Creumar contenidors o tallar carreteres és violència?**

—Són eines de sabotatge utilitzades històricament per qualsevol moviment de protesta. Hem de ser molt curosos amb el llenguatge i el vocabulari que es fa servir i no criminalitzar certs elements que s'han fet servir durant tota la lluita a favor dels drets.

—**N'hi ha que diuen que una pintada és violència si algú se sent coaccionat.**

—Hem arribat a un punt en què la versió de l'ús de l'espai públic és total. En una societat desigual, on hi ha classes socials, gent que no pot arribar a final de mes, dir que la institució o que l'espai públic és neutre és una fal·làcia. Vol dir que qui guanya són els poders. Si tothom tingués el mateix accés als drets bàsics potser podríem parlar de neutralitat. Ho poso en dubte també, però potser

ho podríem fer. Però l'espai públic no és neutre. El carrer sempre ha estat l'espai de conflicte i on s'han guanyat els drets. Per tant, l'ús d'eines de lluita que s'han utilitzat durant molts anys d'història en el context de la desobediència civil, de la resistència, no poden ser catalogats de violència i són vies legítimes d'actuació al carrer.

—**Us sentiu amenaçats quan parlen de la il·legalització de partits?**

—Això fa molt temps que va començar a circular i és evident que l'experiència basca ens avisa. L'experiència basca que, probablement, molts catalans descobreixen ara, però fa molts anys que ha existit una solidaritat molt clara entre els Països Catalans i Euskal Herria en la defensa dels drets dels bascs. És evident que l'estat pot intentar de fer-ho aquí, que fa temps que intenta d'amenaçar amb això. El 20-S a la seu de la CUP ja van fer un intent d'obrir aquesta via. Però perquè amenacin amb això no deixarem de fer allò que creiem que

s'ha de fer. Entenem que l'amenaça vol que ens quedem quiets i que assumim el marc mental on ens volen situar. Estarem preparades? Sí. No neguem que és un fet que hi pot ser i per això ens preocupa que hi hagi certes declaracions de certs dirigents o representants polítics de l'independentisme català que assumeixin aquest marc mental. Perquè en el fons faciliten que entrin fins a la cuina, fan possible l'objectiu, que és dividir i crear aquesta por en una bona part de l'independentisme.

—**Quan ERC condemna la violència entra en aquest marc mental?**

—Sí, perquè la pregunta seria per què s'ha de desmarcar d'una violència que no existeix. Aclarim per què hi ha aquesta pregunta i veurem que l'objectiu només és un, que és facilitar-los d'entrar fins a la cuina i que hi hagi certs sectors de l'independentisme o dels moviments populars que siguin criminalitzats i anul·lats en aquesta voluntat d'exercir drets.

—En el cas extrem que la CUP fos il·legalitzada, no creieu que tots els partits independentistes farien pinya en compte de dividir-se més encara?

—Vull creure que sí, però ho haurien de respondre ells quan arribés el moment. Crec que tots tenim clara quina és la voluntat de l'estat. Però fins ara, aquests últims cinc dies, ERC ha estat excessivament ambigua en alguns moments a l'hora de respondre de manera clara i ferma a les insinuacions de l'estat.

—El Consell per la República proposa de convocar l'assemblea de càrrecs electes per a respondre a la sentència. Com ho veieu?

—No hem tingut temps de valorar-ho. Sempre hem dit que calia crear institucionalitat pròpia, i aquesta pot ser una via, però ja hi havia una assemblea de càrrecs electes abans del 2017, impulsada per l'AMI, que no va fer mai res. Per tant, hem d'analitzar quins objectius té, què vol fer. Ni direm que sí a priori ni direm no a priori. Hi era abans i no va fer res.

—I el pre-avis de vaga del dia 11?

—Són els sindicats els responsables de convocar les vagues. En algun moment, durant aquests anys, ha semblat que hi havia vagues convocades per altres sectors, no pels sindicats, i volem deixar clar que, si ens mobilitzem per a defensar drets bàsics, la vaga com a eina de la classe treballadora per a guanyar drets s'ha de defensar i garantir. Evidentment que farem la vaga.

—Hi haurà una resposta a les sentències a l'altura de les expectatives que s'han creat?

—Les expectatives que es creen sempre acaben essent molt subjectives. Però la resposta que hem treballat parteix dels aprenentatges de l'octubre i la tardor del 2017 i d'aquests darrers dos anys. És evident que la institució, en aquests moments, no està en condicions d'encapçalar una resposta, que demana autoorganització de la gent, capacitat de sortir al carrer i plantar-se, i no esperar necessàriament consignes de grans li-

ALBERT SALAMÉ

deratges que també tenen la capacitat de tancar per dalt allò que s'acaba obrint. Nosaltres posem més el focus en la manera com la gent s'organitza als barris, als pobles, com es mobilitza i com utilitzem fins al final eines de desobediència civil perquè entenem que és la manera de forçar les institucions a seguir-ho. L'1-O va ser això. És evident que hi ha una institució que ha preparat un mínim de coses perquè sigui possible. Però es culmina l'1-O perquè la gent, el 29 de setembre, no escoltant consignes sinó organitzant-se amb el boca-orella, s'organitza per anar a dormir a les escoles i garanteix que siguin obertes.

—Però ara no hi ha un lideratge com-partit com el de llavors.

—Durant tot aquest temps, l'escapament de partits i entitats ha originat una certa desorientació, una necessitat de resituar-se i de recuperar la iniciativa. Per tant, potser no hem d'esperar tant grans consignes de persones concretes o d'en-

titats, perquè ho fem més fàcil a l'estat per saber on ha d'atacar. Creiem que ha de ser de baix a dalt i forçar la institució que faci allò que la gent mobilitzada fa.

—Què pot fer la institució? Vau dir que no hi ha les condicions de fer un referèndum unilateral.

—És un procés de confrontació amb l'estat que requereix guanyar-li espais de poder. Si volguéssim fer ara un referèndum unilateral, hauríem d'analitzar com treballem els reconeixements internacionals, com treballem la legitimitat interna del que passi... En aquest moment precis, creiem que cal treballar per aquestes condicions. Però en aquesta pugna de poder, hi ha elements que ens podem proposar per fer de confrontació amb l'estat. Quan el dret d'habitatge es vulnera de manera sistemàtica, la Generalitat pot oposar-se de manera clara i nítida als desnonaments quan no hi ha un habitatge alternatiu? Podria fer-ho i no ho fa. Arran de les amenaces d'Endesa

de tallar el subministrament elèctric a les famílies que no poden pagar el rebut a final de mes, quan incompleix la llei que diu que no són els ajuntaments els que han de pagar sinó la companyia, més enllà de demanar a Endesa que signi un conveni, la Generalitat pot tenir una actitud molt més contundent? Quan hi ha pisos buits o desnonaments de bancs i caixes, la Generalitat pot fer-los seure i treballar l'expropiació d'aquests pisos per a destinar-los al parc públic d'habitatge? En algun moment ens trobarem que els poders econòmics es plantaran i diran que no, o que l'estat diu que les competències autonòmiques no són possibles, però tu has de poder posar sobre la taula que com a administració pública vols fer costat a la garantia de drets, i això també té a veure amb si et vols confrontar amb els poders de l'estat. I això la Generalitat no ho fa.

—Si hi hagués confrontació en la gestió i la preparació de les condicions per a un

referèndum unilateral, entrariéu en un govern de concentració?

—Quan vam fer el procés de reflexió i debat estratègic, en parlàvem com una possibilitat després de les eleccions. Entenem que aquest govern, ara per ara amb les polítiques que fa i com ha funcionat, està bastant esgotat. No preveiem aquesta opció. No ha estat sobre la taula l'opció real d'un govern de concentració, què faria ni amb quins objectius polítics, deixant de banda les grans proclames d'ERC sobre un govern de concentració, i d'alguns dirigents de JxCat, perquè en algun moment el president de la Generalitat també en va parlar en mitjans de comunicació. Hi ha molt de boca i poc de voluntat real. Ja hi havia qui es preparava per a les eleccions al Parlament de Catalunya.

—Els quatre diputats de la CUP votaran contra la moció de censura de Cs.

—Votaran contra un acte de campanya electoral de Cs.

—Una hipòtesi: és possible que els Mossos d'Esquadra reprimeixin protestes de desobediència civil i que el govern digui que no hi ha cap altra manera de gestionar les competències en seguretat.

—Aquesta és una de les incoherències a què ha de fer front aquest govern, i per això és important de no fer grans proclames de certes coses, perquè després els Mossos actuen com actuen. No confiem en els Mossos perquè no deixa de ser la policia que, també en una lògica de disputa de poder, vol vetllar pels privilegis dels poders. En cas de dissidència política, actua exactament igual que la policia espanyola o la Guàrdia Civil. És incoherent que el president de la Generalitat surti a dir que calen mobilitzacions contundents i que els Mossos d'Esquadra, dels quals és el responsable polític, siguin els que reprimeixen les protestes. Ho vam veure amb la vaga general del 21 de febrer, que tenia molt de resposta a l'inici del judici, amb una clara voluntat de protesta davant la cri-

És incoherent que el president de la Generalitat surti a dir que calen mobilitzacions contundents i que els Mossos d'Esquadra, dels quals és el responsable polític, siguin els que reprimeixen les protestes

minalització de la dissidència política. La gent talla carreteres, es mobilitza, i hi ha centenars de persones amb multes administratives dictades pels Mossos d'Esquadra.

—**A Madrid parlen de l'aplicació de la llei de seguretat espanyola. Si els Mossos no actuen, no podrien prendre les competències a la Generalitat i que la repressió policíaca fos més dura?**

—L'1-O qui van retirar més urnes van ser els Mossos d'Esquadra. Han reprimat tots els moviments de dissidència política. L'estat amenaça amb això? Sí. Veiem quines són les vies de solució, però no pot ser que acceptem que els Mossos d'Esquadra reprimeixen. Hi ha qui s'omple molt la boca de policia democràtica, però partim d'un estat que no és democràtic perquè no garanteix drets. Per tant, és una contradicció màxima. Continuarem posant al centre la necessitat d'exercir la desobediència civil, hi hagi Mossos d'Esquadra, policia espanyola o Guàrdia Civil.

—**L'Ajuntament de Berga ha decidit de retirar l'estelada de la façana. Això no és també una contradicció d'un partit que defensa la desobediència institucional?**

—El mandat passat, l'Ajuntament de Berga va decidir de mantenir l'estelada i vam veure el procés judicial de la Montse Venturós amb la inhabilitació subsegüent. Tot el procés va ser seguit i debatut amb la plataforma d'entitats de Berga, analitzant en cada moment què consideraven els veïns i les veïnes millor per al poble, per a la governabilitat o per a mostrar les seves posicions polítiques. Un cop arriba aquesta petició, torna a ser el mateix procés. Defensem la desobediència civil com a eina, i la institucional quan sigui necessari, però la institucional no pot ser una cosa aïllada o exòtica. Berga va fer tot això el mandat passat, el cas va quedar aïllat, la majoria d'ajuntaments no han anat cap aquí, i en un procés de debat amb els veïns de Berga es va decidir que això era el millor. Contradiccions en tenim pel simple fet de ser anticapitalistes i de

participar de les institucions. La vida és contradicció.

—**Sereu la candidata de la CUP al congrés espanyol?**

—Fem un procés de debat i de confecció de les llistes i moltes de les persones que en algun moment hem tingut responsabilitats o hem estat cares visibles de la CUP estem al servei del que s'acabi decidint o proposant. Evidentment, sempre hi ha l'última paraula de cadascú de nosaltres. Espero a veure quina proposta hi ha i acabarem tots de decidir. Ja ho veurem. Anar al congrés dels diputats no és l'objectiu polític de cap militant de la CUP i no és que a ningú li faci il·lusió ni tingui ganes d'anar-hi.

—**Què fareu si us ho proposen?**

—Acabaré de fer les valoracions pertinents.

—**Era inviable d'arribar un acord amb Albano-Dante Fachin?**

—Aquí es barregen unes quantes coses. Quan la CUP fa el debat sobre si presentar-se o no, una de les opcions és presentar-se com a CUP, que és el que acaba decidint la militància. La gent de Som Alternativa proposava de fer primer el Front Republicà, després el Front Unitari, o una barreja de totes dues coses, i no era una opció que la CUP s'hagués proposat, perquè creia que, quan es parla de blocatge, s'ha de parlar dels objectius. Per a nosaltres era autodeterminació, amnistia i reconeixement de drets. I en un marc de front unitari, aquests tres eixos que són indestruïbles no eren sobre la taula. Ens agradaria que Som Alternativa pogués relacionar-se o participar en això, però no en una lògica de coalició electoral, perquè la CUP no n'ha fet mai. Requereix un treball de base, treballant realitats locals que condueixin a la confiança, no fent acords per dalt. Continuem amb voluntat de comptar amb l'Albano sempre que ell vulgui i sempre que sigui positiu, perquè entenem que és una persona amb un capital i una trajectòria al darrere que és interessant de tenir en compte sempre. ■

Continuarem posant al centre la necessitat d'exercir la desobediència civil, hi hagi Mossos d'Esquadra, policia espanyola o Guàrdia Civil

Continuem amb voluntat de comptar amb l'Albano sempre que ell vulgui i sempre que sigui positiu

PABLO HASEL

‘S’ha interioritzat que poden empresonar i que per a respondre-hi n’hi ha prou de sortir al carrer’

Entrevista al raper, que parla del seu cas i que defensa que cal fixar-se en les Armilles Grogues com a model de lluita

ROGER GRAELLS FONT

El raper Pablo Hasel és una víctima més de la repressió de l'Audiència espanyola contra cantants i grups de música. Té uns quants casos oberts i diverses condemnes, acusat de suposats delictes, com ara enaltiment del terrorisme i injúries contra la corona espanyola i els cossos de policia. Diumenge es va saber que l'Audiència espanyola **havia deixat en suspens** l'execució de la primera condemna contra ell per enaltiment del terrorisme, tot i que es manté la pena d'un any i la multa per injúries a la corona i als cossos policials.

A més, resta pendent de la resolució del Tribunal Suprem espanyol sobre la seva segona condemna, que implicaria que entrés a la presó. Fa anys que es mentalitza per quan arribi el moment, tot i que reconeix que es fa molt dur i que l'espera és angoixant. Hasel atén telefònicament VilaWeb per parlar del seu cas. Lamenta que la gent hagi normalitzat la repressió, critica el paper dels partits independentistes i fa una crida a una vaga que faci mal a l'oligarquia espanyola. Per ell, el model de lluita en què cal fixar-se és el de les Armilles Grogues.

—Com esteu? Us va sorprendre que l'Audiència espanyola deixés en suspensió una condemna en contra vostra?

—Sento ràbia. No em sorprèn, perquè no és la primera vegada que l'Audiència Nacional filtra una sèrie d'informacions a la premsa per confondre. Com la darrera condemna per presumpte enaltiment del terrorisme, que me la van rebaixar a nou mesos, amagant més d'un any de presó i la multa per injúries a la corona i a les forces de seguretat de l'estat. La gent llegia que només eren dos mesos i que no entraria a la presó, i tampoc parlaven dels dos anys d'antecedents fermes. Ho fan amb una clara intenció de desactivar la solidaritat. Crec que preparen el terreny per quan surti la sentència ferma, que segurament em portarà a la presó.

Cada vegada que faig una xerrada o un concert és un acte de desobediència perquè el que hi dic em pot implicar una altra condemna. Sóc com un delicte errant!

S'hauria de fer una vaga de debò, una vaga combativa que aturés la producció i fes mal a l'oligarquia espanyola. La vaga del 3 d'octubre és molt sobrevalorada

—Us referiu al recurs que ha de resoldre el Suprem. En teniu cap previsió?

—No pot trigar gaire, fa més d'un any que espero. En el cas de Valtònyc, va trigar més o menys igual. Pensem que sortirà aviat.

—Més d'una vegada heu dit que estàveu disposat a afrontar la presó. Impressiona la vostra contundència, però comença a fer vertigen? Us heu preparat psicològicament?

—Fa molts anys que em mentalitzo, tot i que és molt dur. Sento molta impotència, molta ràbia i també tristesa perquè no hi ha prou solidaritat. No en el meu cas i prou, sinó en tots els casos de repressió: cal més solidaritat i una resposta més contundent per a aturar-ho. O, si més no, que l'estat s'ho pensi a l'hora d'exercir més repressió. Aquesta espera tan llarga, que també la va patir Valtònyc, la provoca l'estat per crear-te una angonya i un estat psicològic. No pots fer plans a mitjà ni a curt termini perquè no saps si d'aquí a un parell de setmanes o tres mesos et tancaran a la presó tres o quatre anys o vés a saber quants.

—La suspensió de l'Audiència espanyola diu que no podeu cometre cap delicte en tres anys. La condemna va ser per haver compost cançons. Continuareu fent música com sempre?

—Sí, en continuo fent. De fet, cada vegada que faig una xerrada o un concert és un acte de desobediència perquè el que hi dic em pot comportar una altra condemna. Sóc com un delicte errant! És un avís clar que si continuo per aquí, aniré a la presó, però no em ve de nou, perquè fa anys que m'avisen.

—Teniu més causes obertes.

—Al 3 d'octubre tinc un parell de judicis penals. Un per una protesta a la universitat i un altre per un muntatge de la Guàrdia Urbana de Lleida, que va agredir un company per haver enganxat cartells a favor del dret d'autodeterminació abans de l'1-O. En tenim proves i les hem mostrades al nou ajuntament d'ERC, a veure si hi fa alguna cosa, que el policia que va

apallissar-lo va fer molts piulets celebrant la violència de l'1-O. És un conegut feixista que dóna suport a Ciutadans i que animava a agredir els votants. Per haver-lo denunciat i un fals testimoni, em demanen presó per coaccions a la justícia. Diuen que vaig amenaçar-los. A part, encara sense data, tinc un judici per delicte d'odi per haver dit nazi a un jugador que va fitxar pel Betis, Zozulya.

—Respecte del cas Valtònyc: si el Tribunal d'Estrasburg li dóna la raó en la causa contra Espanya, això us podria beneficiar?

—No tinc gairebé cap esperança. Aquest tribunal ha condemnat l'estat espanyol per tortures i també va absoldre Otegi per haver dit que el rei era el cap dels torturadors, però l'estat espanyol ha continuat condemnant per aquests 'delictes'.

—Com veieu la situació política, després de les detencions dels set independentistes del 23-S?

—És molt trist com es va normalitzant la repressió, fins i tot entre persones que s'oposen a l'estat espanyol. S'ha interioritzat que poden empresonar persones i que per a respondre-hi, n'hi ha prou de sortir mitja hora o una hora al carrer. Són coses molt greus, molt. Veiem com l'estat espanyol cada vegada avança més perquè ningú l'aturi, com en el cas escandalós d'aquests empresonaments. Si davant aquests casos no s'oposa una ferma resistència, continuarà avançant. No sé què pot acabar passant. Gran part de la culpa que no hi hagi una resposta contundent contra la repressió i la vulneració de drets i llibertats fonamentals és dels partits polítics, que desmobilitzen força davant aquesta repressió feixista. El problema es va perpetuant i l'estat avança i ens esclafa amb una facilitat que és terrible.

—Què més s'hauria de fer per respondre a la repressió?

—En l'àmbit institucional, els partits haurien de trencar la normalitat i desobeir. Pel que fa a nosaltres, no és cap se-

cret que estic a favor de tots els mitjans de lluita. Però fins i tot dins la desobediència pacífica, es poden fer moltíssimes coses que fan més mal que una manifestació d'una hora i cap a casa. Hi ha hagut algunes vegades que s'han ocupat vies de tren. S'hauria de fer una vaga de debò, una vaga combativa que aturés la producció i fes mal a l'oligarquia espanyola, que és qui realment té el poder. Es mouen sobretot per interessos econòmics i hem de fer-los mal. La vaga del 3 d'octubre està molt sobrevalorada i la prova més evident és que l'oligarquia espanyola no va queixar-se d'aquella vaga perquè no va fer-li mal. Això ho podem comparar amb l'oligarquia francesa, que sí que s'ha queixat i està molt preocupada per la lluita de les Armilles Grogues.

—Les Armilles Grogues són el moviment a seguir? També s'ha parlat d'Hong Kong.

—Discrepo pel que fa a Hong Kong perquè han rebut el suport dels Estats Units i del Regne Unit i això me n'allunya. Ara, sí que considero que els manifestants d'Hong Kong, amb els mitjans de lluita, fan mal, com les Armilles Grogues. Aquí ens esclafen molt fàcilment perquè es rebutja l'autodefensa i, fins i tot, dins la lluita pacífica es pot fer molt més mal econòmic.

—Criticàveu els partits. L'empresonament i l'exili dels dirigents els ha paralytats?

—Sempre dic que la por és legítima i comprensible, però si un té por que s'aparti i que s'hi posi un altre que sigui més valent. Un no pot omplir-se la boca amb segons quines coses i després fer tot el contrari. Hi ha moltíssima por, però no són honestos, no ho volen reconèixer. Això de prometre que s'avança cap a la independència o parlar de desobediència en abstracte em sembla un engany terrible a la gent.

—Com s'ha de respondre a la sentència del Suprem?

—Hi ha un error de base. No hem d'actuar només quan l'estat exerceix una

Pablo Hasel crema una fotografia de Felipe VI en un concert per la llibertat d'expressió, el 2018. ACN

repressió tan bèstia. S'ha de portar la iniciativa. Una vegada es va guanyar el referèndum, l'endemà s'hauria d'haver declarat la independència i defensar-la als carrers. Una gran part del poble que va votar estàvem preparats, era el que volíem i el que esperàvem. L'1-O es va córrer un gran risc, gairebé va haver-hi un mort i hi va haver molts ferits. Igual que la gent estava disposada a córrer el risc, ho estava per defensar la victòria del referèndum. El moment es va deixar escapar, però tota aquella gent que estava disposada a defensar la independència als carrers avui encara hi és, tot i estar més desmobilitzada. Si de debò es fes una crida a defensar la independència, la gent hi seria. Això convé, i no cal esperar la sentència per a això. Em sembla una vergonya que Torra només digui que s'avançarà cap a la independència si la sentència no absol els presos. És com dir que si els absolguessin, abandonarien la lluita per la independència, però realment penso que ja l'han abandonada. ■

Si de veritat es fes una crida a defensar la independència, la gent hi seria. És necessari, i no cal esperar la sentència per a això

El president Carles Puigdemont, vota el dia del referèndum del Primer d'Octubre. PM

El dia que el president *no havia de votar*

PERE MARTÍ

El president Puigdemont va aconseguir de votar el Primer d'Octubre gràcies a una hàbil estratègia dissenyada pels seus escortes dels Mossos d'Esquadra

A quarts de vuit del matí del diumenge 1 d'octubre, no és fàcil trobar cap pastisseria. Pugem per la nacional, amb un cotxe particular, per no aixecar sospites, direcció al domicili particular del president. Finalment, a peu de carretera, una pastisseria industrial. Però no tenen xuixos, el pastisset al qual els gironins tenen una devoció gairebé religiosa. Ens conformem amb croissants de xocolata, que no fan mala pinta. Durant el trajecte des de Barcelona no

hem tingut la sensació que ens seguís ningú.

Arribem al domicili particular del president, a Sant Julià de Ramis, que és blindat pels Mossos d'Esquadra. A més de l'escorta, hi ha membres del Grup Especial d'Intervenció (GEI), una unitat d'elit especialitzada en intervencions d'alt risc. Entrem a casa. Puigdemont està aparentment tranquil, amb la seva dona, Marcela Topor. És una persona que poques vegades transmet inseguretat. Al contrari, en els moments més di-

fícils pot demostrar més serenitat que la majoria dels seus col·laboradors. Seiem a taula i, mentre mengem els croissants, comentem les últimes novetats. Puigdemont està permanentment en contacte amb el conseller de Presidència, Jordi Turull, i el conseller d'Interior, Joaquim Forn. A aquella hora, el govern és conscient que les forces de seguretat espanyoles actuaran contra els col·legis electorals, però les autoritats espanyoles no saben que hi haurà cens universal. Ho acaba d'anunciar Turull en compareixença de premsa acompanyat del conseller d'Exteriors, Raül Romeva.

El president està visiblement satisfet. El cens uni-

versal permetrà als electors d'esquivar la repressió i votar en qualsevol col·legi electoral. Ni la policia ni la Guàrdia Civil no tenen prou efectius per a tancar tots els col·legis. I cosa que és més important, permetrà que Puigdemont voti. L'hora de sortida és a tres quarts de nou. En teoria, ha de votar al pavelló de Sant Julià de Ramis, on hi ha tota la premsa internacional esperant. Mentre es fa l'hora de sortir, ens arriba la informació que la Guàrdia Civil ha assaltat el pavelló amb una violència extrema. Primer, amb la gent de fora, que intentava fer un mur de protecció. I després, a dins, rebentant portes i buscant les urnes desesperadament. Les imatges faran la volta al món,

Carles Puigdemont hauria d'haver votat al col·legi electoral de Sant Julià de Ramis. ACN

però els és igual. L'objectiu del govern espanyol és que Puigdemont no pugui votar i fer una compareixença institucional per a anunciar que el referèndum ha fracassat.

Poc abans de les nou, surt de casa el president una comitiva de quatre cotxes. El primer, amb el cap d'escortes i tres agents més. En el segon, hi va el president i la seva dona, amb un escorta que condueix i un altre de copilot. En el tercer cotxe, hi anem dos col·laboradors amb dos escortes més, i en el quart, hi ha un grup del GEI, preparat per si hi ha cap incidència en el camí. Només sortir de casa, en qüestió de minuts, un helicòpter de la Guàrdia Civil segueix la comitiva a mitjana altura. Prou a prop perquè sigui una presència intimidatòria. Es volen fer veure, però ningú no s'immuta.

Els Mossos tenen un pla amb diverses opcions perquè

el president pugui votar. El primer objectiu és un col·legi electoral de Sarrià de Ter, perquè el pavelló de Sant Julià de Ramis està ocupat i destrossat. En cinc minuts som a Sarrià, però en aquell col·legi s'ha espatllat el sistema informàtic. El president no pot votar i, sense baixar del cotxe, marxem simulant que tornem a casa, a Sant Julià. Els Mossos saben que les unitats terrestres de la Guàrdia Civil ja vénen cap a Sarrià, però saben com desempallegar-se'n. Per anar a casa de Puigdemont des de Sarrià s'ha de passar per sota de la AP-7.

Just sota l'autopista, en un túnel d'uns dos-cents metres, els quatre cotxes s'aturen. L'helicòpter no pot veure què passa dins el túnel i se situa a la sortida, a poca altura, per mirar d'esbrinar alguna cosa. Mentrestant, el grup dels GEI s'ha desplegat amb les armes per contro-

L'helicòpter no pot veure què passa dins el túnel i se situa a la sortida, a poca altura

lar l'entrada del túnel. El cap d'escortes ha baixat del primer cotxe i diu al president i la seva dona que vagin al tercer cotxe però que deixin el mòbil en el segon, el que habitualment fa servir com a cotxe oficial. Els moviments se succeeixen amb rapidesa, perquè la Guàrdia Civil ve de camí i les ales de l'helicòpter ressonen dins el túnel. A l'entrada, hi ha parat un cotxe blanc que es queda observant, cosa que tensa el GEI, perquè no saben si és un curiós o un cotxe camuflat. Els dos col·laboradors que acompanyem el president passem al quart

cotxe, el dels GEI. 'Tranquilo, que a mi el president no me lo quitan', em diu un dels seus integrants, brandant la seva arma llarga amb orgull.

Pocs minuts després, els quatre cotxes arrenquen a tot gas i surten del túnel. Els dos primers cotxes van amb mossos i els mòbils del president i la seva dona, que van al tercer vehicle, i nosaltres al quart. L'helicòpter se'ns clava darrere amb una proximitat ja clarament hostil. Els cotxes pugen cap a Sant Julià, però quan arribem a la cruïlla on es va cap a casa el president o cap a la carretera de Banyoles (C-66), només els dos primers cotxes van cap a Sant Julià i els altres baixen cap a la C-66. L'helicòpter s'atura a mitjana altura i dubta durant uns segons, però de seguida reprèn el camí seguint els dos primers cotxes, on no hi ha pas Puigdemont, sinó el seu mòbil i prou. El cotxe on va

En lloc d'anar cap al Palau de la Generalitat, el president decideix d'anar a Sant Julià de Ramis, per donar suport a la gent que ha defensat el col·legi electoral i als membres de les meses que han rebut la ràbia de les porres de la benemèrita

el president ja és en direcció a Banyoles a una velocitat que supera de llarg el límit establert, amb el quart cotxe darrere.

L'helicòpter ja no hi és i la comitiva es dirigeix cap al tercer lloc que els Mossos d'Esquadra havien previst si fallaven els dos primers: Cornellà de Terri. Al col·legi electoral hi ha una altra muralla humana de gent, protegint-lo. Quan baixem del cotxe, la muralla obre un passadís que darrere nostre es torna a tancar. Un cop dins el col·legi, el president vota, però no hi ha ningú de premsa, cap càmera de televisió, cap fotògraf, ni tan sols el de la Generalitat, perquè tothom és al pavelló de Sant Julià. Mentre el president vota, en fem una fotografia i enregistrem un petit vídeo amb el mòbil, perquè en quedi constància gràfica.

El president i la seva dona voten de pressa, i ens n'anem, ara sí, cap al seu domicili particular. Mentre tornem, enviem la fotografia i el vídeo a l'ACN i a TV3 perquè puguin informar que el president Puigdemont ha votat i, per tant, que l'intent d'aturar el referèndum ha fracassat. La notícia circula ràpidament, però no atura les càrregues policiaques, ans al contra-

ri, n'incrementa la ràbia. Un cop a casa, a Sant Julià, els Mossos tornen a blindar el carrer per si de cas. Només deixen passar un equip de TV3 que enregistra una intervenció del president, oficialitzant que el referèndum està en marxa i convidant la gent a votar massivament. Són moments d'eufòria barrejats amb la preocupació per les informacions que van arribant sobre la duresa de les càrregues de la policia contra la gent. L'estat espanyol ha perdut tota la vergonya i reprimeix sense escrúpols per allà on passa. Però la gent no s'arronsa i defensa amb els seus cossos, pacíficament, els col·legis electorals.

En lloc d'anar cap al Palau de la Generalitat, el president decideix d'anar a Sant Julià de Ramis, per donar suport a la gent que ha defensat el col·legi electoral i als membres de les meses que han rebut la ràbia de les porres de la benemèrita. Quan hi arribem, l'ambient és de ràbia i d'indignació, però també d'orgull, per haver defensat la democràcia contra aquells que no ens volien deixar votar. El president fa una volta per les instal·lacions, destrossades sense cap escrúpol, amb una violència pròpia d'algú a qui només el mou l'odi i la ràbia.

Després agraeix la tasca dels voluntaris que des de dins i des de fora el pavelló han defensat amb el seu cos el referèndum, i fa una compareixença multitudinària davant la premsa internacional, que està consternada pel que ha vist.

Un cop acabada, reprenem el camí cap a Barcelona, perquè el referèndum no ha acabat i la repressió tampoc. Menys d'una hora més tard, el president entra al Palau de la Generalitat per seguir els esdeveniments amb altres membres del govern que van arribant després d'haver votat, la majoria sense dificultats. La repressió s'atura després de dinar, quan ja és un escàndol internacional, i el referèndum acaba a l'hora prevista amb desenes de milers de persones que han pogut votar però amb un país en estat de xoc per tot allò que ha passat. Una compareixença de premsa conjunta de tot el govern acaba una jornada políticament reeixida però molt dura, en què Espanya ha demostrat una vegada més que farà tant com pugui per evitar que els catalans decideixin el seu futur.

L'1 d'octubre de 2017, el periodista Pere Martí era director de comunicació del president de la Generalitat. ■

És possible una extradició immediata de Puigdemont i els altres exiliats?

Exili Analitzem la situació en què es podria trobar el president si l'acusessin de terrorisme, i què podria passar després de la sentència del Suprem

JOSEP CASULLERAS NUALART

La causa oberta contra l'independentisme i que dirigeix el jutge de l'Audiència espanyola **Manuel García-Castellón** és secreta, però la premsa espanyola va plena de filtracions i de suposades informacions que provenen del sumari amb què proven d'empastifar fins i tot els presidents **Quim Torra** i **Carles Puigdemont**. La darrera filtració va orientada a assenyalar els dos presidents i a situar-los enmig d'una suposada trama terrorista, d'haver tingut contacte amb els empresonats i d'haver-ho fet gràcies a la germana del president a l'exili Anna Puigdemont (que ha fet **aquesta carta** condemnant la intoxicació).

Però hi ha alguns advocats penalistes que han alertat de la possible maniobra que amaguen aquestes filtracions: fer un atac directe contra Puigdemont, obrint la porta a una possible acusació per alguna activitat terrorista i obtenir-ne l'extradició automàtica. El president mateix **alertava ahir** de l'intent per part de l'estat espanyol de voler manipular el procés de l'euroordre.

Si la justícia espanyola arribés a construir una causa

per terrorisme contra Carles Puigdemont i en demanés l'extradició per aquest delictes, el lliurament seria automàtic, a diferència de les euroordres anteriors, fracassades, de l'Audiència espanyola i del Tribunal Suprem contra els exiliats. Ho han advertit alguns juristes com Joan Queralt, en un piulet a Twitter, i com Antoni Llabrés, consultat per VilaWeb. Aleshores les acusacions de rebel·lió i de malversació contra el president i els consellers a l'exili no formaven part de la llista dels trenta-dos delictes predeterminats pels quals l'euroordre es fa efectiva automàticament.

Això va fer que els tribunals de Bèlgica, Alemanya i Escòcia examinessin la doble incriminació dels delictes pels quals es demanava l'extradició. És a dir, si la rebel·lió i la malversació encaixaven en els seus codis penals respectius, i si no hi havia una motivació política. Aleshores les euroordres van caure. Però l'acusació de terrorisme sí que és dins de la llista de trenta-dos delictes, i una euroordre per aquesta acusació seria en principi automàtica.

El cas de Vatòny

Hi ha un precedent, per un cas diferent però que és força recent. Encara és obert el cas

Carles Puigdemont va advertir de la possible maniobra d'acusar-lo de terrorisme. ADIVA KOENIGSBERG

Si la justícia espanyola arribés a construir una causa per terrorisme contra Carles Puigdemont i en demanés l'extradició per aquest delictes, el lliurament seria automàtic

Fa quasi dos anys que Puigdemont, Ponsatí, Serret, Puig i Comín són a l'exili. vw

contra Valtònyc, que és a l'exili també a Bèlgica i per qui l'Audiència espanyola demana l'extradició perquè fou condemnat per enaltiment del terrorisme. El jutge espanyol va marcar la casella de terrorisme en aquest cas en el formulari de l'euroordre, però no n'ha pogut obtenir l'extradició. Perquè la defensa del raper ha pogut demostrar que la petició es va fer de manera irregular. Això és així perquè per al lliurament automàtic al país reclamant no n'hi ha prou que el delictes formi part de la llista de trenta-dos, sinó que també ha de ser castigat amb penes superiors a tres anys de presó. I Valtònyc va ser condemnat a dos anys pel delictes d'enaltiment del terrorisme, perquè el codi penal espanyol que se li va aplicar era anterior a l'actual, que sí que permet penes de fins a tres anys.

I després de la sentència del Suprem?

Aquestes especulacions en relació amb Puigdemont i la

causa oberta per terrorisme contra l'independentisme arriben molt poc abans de la publicació de la sentència del judici contra el procés. I aquest moment serà decisiu també per als exiliats. La condemna que hi pugui haver, tant si és per rebel·lió com si és per sedició, entra en contradicció amb la posició fixada pel Tribunal Superior de Slesvig-Holstein, que va determinar que no hi va haver la violència pròpia d'una rebel·lió o d'una sedició.

Però la justícia espanyola voldrà aprofitar aquestes condemnes per tornar a provar d'extradir els exiliats. Si s'emeten noves euroordres de detenció després de les condemnes, només se'n podrà demanar l'extradició pels delictes pels quals hauran estat condemnats els presos, tant si és rebel·lió, com si és sedició, conspiració per la rebel·lió, malversació, etc. En aquest cas, la justícia del país on es trobin els exiliats –Bèlgica, Alemanya, Escòcia...–, en el

La justícia espanyola voldrà aprofitar aquestes condemnes per tornar a provar d'extradir els exiliats

moment que arribi l'euroordre, haurà de tornar a començar el procediment per a examinar-la i per a decidir si en concedeix l'extradició. Això en el cas de països de la UE on funciona el sistema de l'euroordre. En el cas de Suïssa, que no és membre de la UE, caldrà veure si Espanya emet una ordre internacional de detenció per a Marta Rovi-ra i Anna Gabriel; i sobretot si tan sols comença els tràmits per a l'extradició, tenint en compte que l'any passat, tan bon punt el govern suís va advertir públicament que no acceptava extradicions per delictes polítics, l'estat espanyol ni ho van intentar.

El Tribunal Suprem espanyol només podria jutjar els exiliats pels delictes pels quals fossin extradits. De manera que tant podria passar que aconseguís l'extradició per tots els delictes pels quals els persegueix com només per algun. Fou el cas del president Puigdemont, que hauria pogut ser extradit per malversació, però Llarena no ho va voler. I també podria passar que es denegés l'extradició per qualsevol dels delictes per què fossin reclamats.

Els tribunals de Bèlgica, d'Escòcia o de l'estat de la UE on es trobessin els exiliats en el moment de fer-se pública la tercera euroordre tindrien en compte diversos elements a valorar. La justícia espanyola voldrà fer valer la sentència i els fets que hi hauria declarat provats per a pressionar la justícia d'aquests altres països, per a condicionar-los. I serà un element que tindran damunt la taula. Però a l'altra banda de la balança hi ha uns altres factors tant o més im-

portants, com ara que Carles Puigdemont i Toni Comín estan pendents d'una resolució del Tribunal de Justícia de la Unió Europea sobre la seva condició d'eurodiputats, sobre la seva immunitat. I encara un altre: el desprestigi de la justícia espanyola pel mal ús que ha fet de les euroordres, retirant-les dues vegades –el desembre del 2017 i el juliol del 2018– per la por de no aconseguir el propòsit perseguit. La confiança mútua entre diverses jurisdiccions europees, amb què es basa l'euroordre, va quedar tocada per la manera com la va intentar utilitzar Espanya.

Quants anys haurien de passar a l'exili?

Però si la justícia espanyola no n'aconseguís l'extradició ni tornessin a l'estat espanyol, en quina situació es trobarien els exiliats? Per a

tornar sense ser detinguts, caldria que passessin els anys de prescripció dels delictes pels quals són reclamats. Els delictes de rebel·lió i de sedició prescriuen al cap de vint anys; el de malversació, al cap de deu anys; i el de desobediència, al cap de cinc.

La particularitat del cas d'Anna Gabriel

Aquest darrer cas és el que afecta l'ex-diputada de la CUP Anna Gabriel. Quan es va exiliar, Llarena va emetre una ordre de detenció contra ella dins l'estat espanyol, que continua vigent. Però no en va emetre cap d'internacional. Gabriel és processada per desobediència, que no implica penes de presó, sinó multa i inhabilitació fins a dos anys. Si fos extradida a l'estat espanyol per desobediència, només la podrien jutjar per aquest delictes. Però si no hi

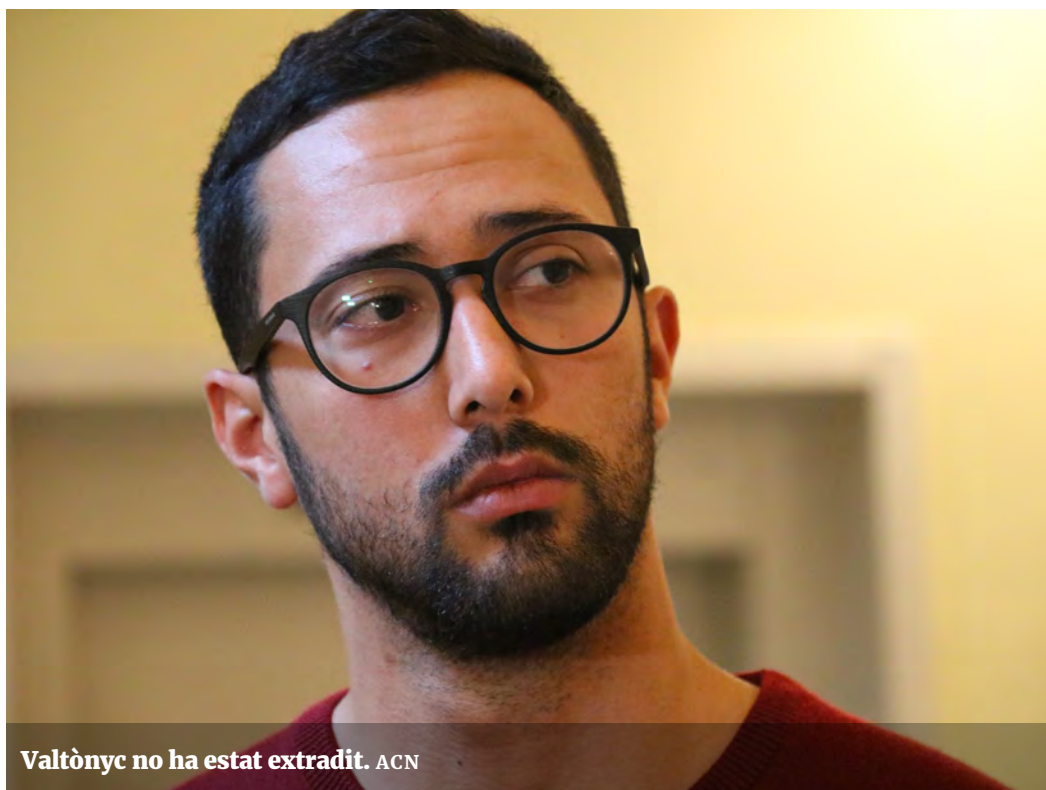
hagués un procediment d'extradició i fos ella que es posés a disposició de les autoritats, sí que la podrien acusar per delictes més greus, per més que hagi estat processada per desobediència. És a dir, si Anna Gabriel tornés, la podrien detenir i li podrien imputar càrrecs més greus que els que li atribueixen ara mateix.

I si hi hagués una sentència d'Estrasburg contra Espanya?

Hi ha un factor damunt la taula, que és aquell a què al·ludeixen les defenses dels represaliats repetidament: el Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH). Què pot passar si els exiliats romanen encara en una situació d'exili i hi ha una resolució del Tribunal d'Estrasburg contra Espanya per la condemna als presos polítics? D'entrada, l'estat espanyol té l'obliga-

ció d'aplicar les decisions i la doctrina d'aquest tribunal. Si Estrasburg digués que han de sortir de la presó, haurien de sortir-ne. L'article 954.3 de la llei d'enjudiciament criminal obliga els tribunals espanyols a revisar les condemnes dels qui han aconseguit una sentència d'Estrasburg contra Espanya.

Les sentències del TEDH afecten la persona que ha impugnat una condemna per vulneració d'algun dels seus drets fonamentals. No hi hauria cap vinculació directa entre una condemna d'aquesta mena contra l'estat espanyol i la situació dels exiliats, perquè els exiliats encara es trobarien en una situació processal prèvia, sense haver exhaurit la via judicial interna espanyola. Però és clar que l'impacte judicial i polític que tindria una condemna d'Estrasburg contra Espanya hauria de fer bellugar les coses. Segons els juristes consultats per VilaWeb, en virtut d'una sentència com aquesta contra Espanya, els exiliats haurien de demanar el sobreseïment de la causa contra ells, de manera que si el cas fos arxivat ja podrien tornar lliurement. O bé que la fiscalia retirés els càrrecs contra ells; això seria a les mans de les autoritats espanyoles. Pels experts consultats, en una situació hipotètica com aquesta, seria inconcebible jurídicament que el Tribunal Suprem espanyol –i més concretament el jutge instructor, Pablo Llarena– no acceptés el sobreseïment; o que la fiscalia no retirés els càrrecs contra els exiliats. 'Això seria una situació tenebrosa', diuen.

Valtònc no ha estat extradit. ACN

Les evidències del pla paral·lel de l'estat espanyol per a atacar els votants de l'1-O

JOSEP CASULLERAS NUALART

Dos anys després de l'1-O i pocs dies abans de fer-se pública la sentència del Tribunal Suprem espanyol contra una part del govern, la presidenta del parlament i dos dirigents socials acusats de rebel·lió, encara hi ha molts punts foscs sobre el dispositiu policíac espanyol que va procurar de reprimir el referèndum amb violència. Hi ha alguns jutjats de primera instància a Catalunya –principalment el número 7 de Barcelona– on hi ha causes obertes contra agents de la policia espanyola i alguns comandaments per la brutalitat que van desplegar contra els votants. Però se sap ben poca cosa de la cadena de comandament i de les instruccions

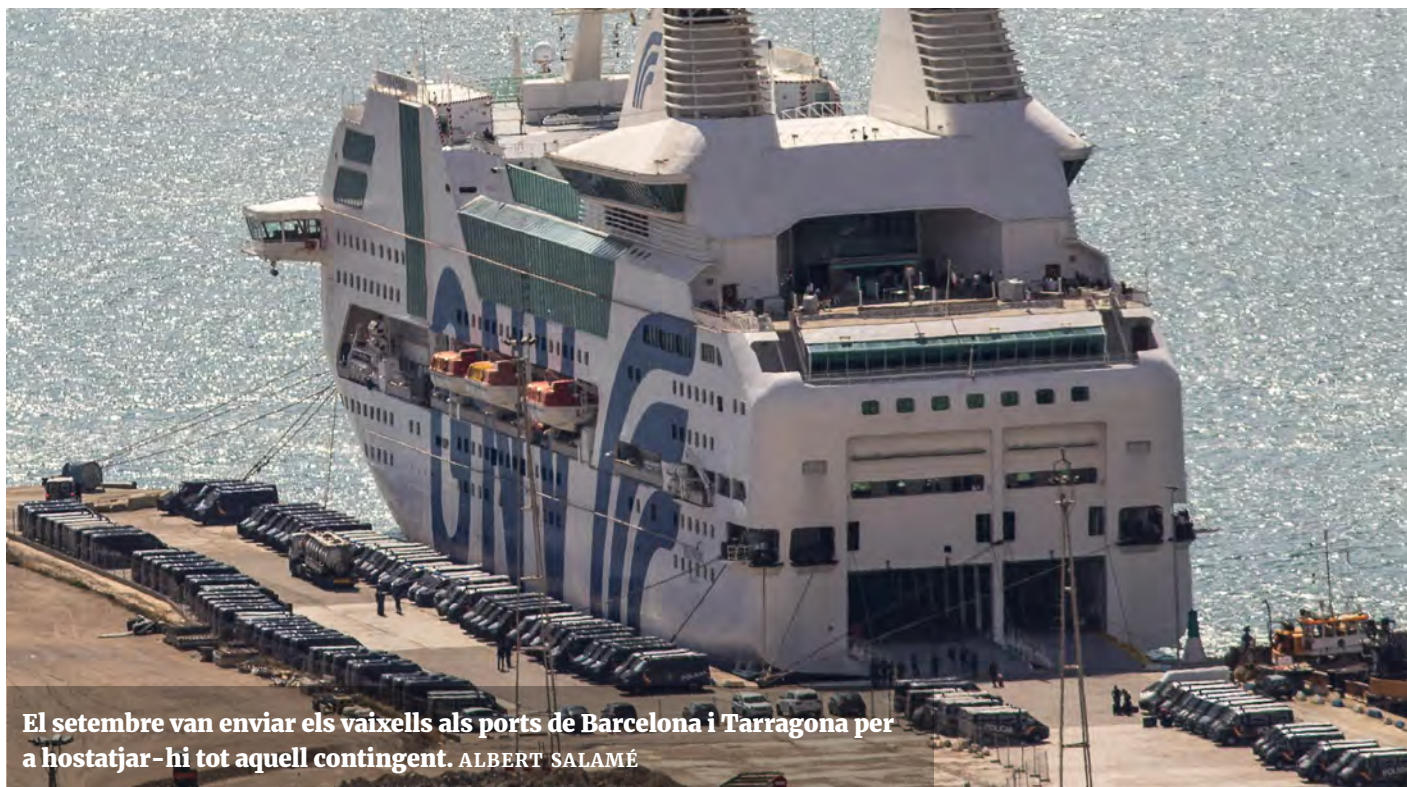
d'aquell dia i els anteriors, sobre qui, quan i per què va decidir que s'actués amb aquella violència contra la població civil.

El judici al Suprem no ho va aclarir, perquè els testimonis dels caps de la policia espanyola i la Guàrdia Civil i dels màxims responsables del govern espanyol van ser renuents, amb la complicitat de Manuel Marchena, que hi va fer els ulls grossos, bo i permetent que les preguntes sobre la responsabilitat, les ordres i el disseny de tot aquell dispositiu no fossin més que evasives, silenci i amnèsies sobrevingudes. Però el judici fou llarg, i alguns testimonis policíacs de menys rang, però amb responsabilitats de coordinació, van ajudar –sense voler-ho– a entrellucar una estructura a l'ombra que funcionava de molt abans del

Primer d'Octubre Dos anys després del referèndum, encara hi ha molts punts foscs sobre qui va ordenar els atacs, quan i per què

Els cossos policíacs de l'estat espanyol volien 'que allò no semblés un referèndum'. ACN

El setembre van enviar els vaixells als ports de Barcelona i Tarragona per a hostatjar-hi tot aquell contingent. ALBERT SALAMÉ

referèndum, i que va prendre el nom oficial d'Operació Copèrnic, que tenia un propòsit molt concret (impedir que el referèndum reeixís) i un mètode pensat i planificat que consistia a atacar sistemàticament la població civil als col·legis electorals, sabent que serien plens de gent de totes les edats i condicions, llançant-hi agents i material antiavalots. I tot aquest disseny, fet al marge dels Mossos d'Esquadra, que aquell dia serien víctimes d'un altre dels propòsits del pla del govern espanyol: fer-los caure en el parany d'una falsa coordinació i ser presentats posteriorment com a còmplices d'una rebel·lió.

'Que no s'assemblés a un referèndum'

Perquè, tal com va dir l'ex-secretari d'estat de seguretat espanyol José Antonio Nieto quan va anar a testificar

Sabien que era impossible d'aturar una votació de més de dos milions de votants a tot arreu del Principat

al Suprem, volien 'que allò no semblés un referèndum'. Sabien que era impossible d'aturar una votació de més de dos milions de votants a tot arreu del Principat, mobilitzats en 2.300 col·legis electorals. Els Mossos d'Esquadra, a petició de la fiscalia, van elaborar els dies previs de l'1-O un informe sobre la quantitat d'efectius policíacs necessaris per a tancar amb pany i forrellat tots els centres de votació. Van dir que en caldrien 90.000. Una tasca

impossible, atesa la quantitat d'efectius que podien arribar a aplegar la policia espanyola i la Guàrdia Civil entre els agents que ja hi havia a Catalunya (uns cinc mil) i els que hi podrien enviar (uns sis mil). Per això Nieto va dir aquella frase, que va passar pràcticament inadvertida al judici: 'Que allò no semblés un referèndum.' I això només es podia fer desvirtuant la votació i, alhora, convertint-la en una jornada de violència que fos el pretext per a construir posteriorment una gran causa per rebel·lió.

Atesa la informació transcendida al judici, l'Operació Copèrnic sembla que perseguia precisament això de bon començament, quan va començar a ser dissenyada pel ministeri de l'Interior espanyol, amb la supervisió, pel cap baix, de la vice-presidenta espanyola Soraya Sáenz de Santamaría. Ella mateixa va

declarar com a testimoni al judici que van pensar d'enviar milers d'agents espanyols a Catalunya a començament del mes de juliol del 2017, arran dels canvis en el govern de Carles Puigdemont que van situar Joaquim Forn de responsable del Departament d'Interior. Sáenz de Santamaría mateixa va reconèixer que havien dissenyat el dispositiu perquè no confiaven en els Mossos d'Esquadra, però no va saber o no va voler respondre a la pregunta en què insistia l'advocat Xavier Melero a la sala del Suprem: l'enviament dels sis mil agents va ser pensat per reforçar el cos dels Mossos per al referèndum o per substituir el cos dels Mossos d'Esquadra? I la resposta, finalment: 'Jo no vaig participar en el dispositiu policíac ni el vaig dissenyar.' Això van respondre també Mariano Rajoy i Juan Ignacio Zoido.

El coronel Diego Pérez de los Cobos. ACN

El desplegament del contingent

I el setembre van enviar els vaixells als ports de Barcelona i Tarragona per a hostatjar-hi tot aquell contingent, coincidint justament amb l'assalt de la Guàrdia Civil al departament d'Economia i més dependències de la Generalitat. Vaixells atracats als ports, helicòpters sobrevolant Barcelona i més indrets del Principat, sis mil agents portats expressament d'Espanya, sense gens d'arrelament i coneixement de la realitat catalana. És així com es presentava el dispositiu al final del setembre del 2017, quan el govern espanyol va imposar un coordinador d'aquest dispositiu, que teòricament havia d'integrar també els Mossos d'Esquadra, i que era el coronel de la Guàrdia Civil Diego Pérez de los Cobos.

Arran d'aquesta organització, es van fer unes quan-

manera detallada van ser els Mossos; els altres dos no revelaven les seves cartes i jugaven amb avantatge perquè sabien en tot moment quin era el dispositiu i el pla dels Mossos

tes reunions entre els responsables policíacs de cada cos, i la fiscalia els va donar diverses instruccions, una de les quals era elaborar un pla d'actuació per a l'1-O. L'únic cos que en va fer un de manera detallada van ser els Mossos; els altres dos no revelaven les seves cartes i jugaven amb avantatge perquè sabien en tot moment quin era el dispositiu i el pla dels Mossos. Algunes d'aquestes instruccions de la fiscalia, i una de posterior del dia 29 de setembre del secretari d'estat de Seguretat espanyol, van especificar que la policia espanyola i la Guàrdia Civil intervindrien en els col·legis a requeriment previ dels Mossos d'Esquadra, en cas que ho decidissin els binomis d'agents que es desplegarien per tots els col·legis. És a dir, que formalment hi havia d'haver una coordinació entre els cossos.

Però a la pràctica, i de manera paral·lela, els cossos policíacs espanyols van anar enllestitint els detalls de l'atac simultani a desenes de col·legis repartits per tot el Principat, a l'ombra, aparentment sense cap criteri de selecció lògic, però pentinant tot el territori, d'Aiguaviva fins a Sant Carles de la Ràpita i de Lleida a Barcelona. I al marge dels Mossos, transmetent les ordres i les instruccions jeràrquicament de manera oral. Ja feia dies que disposaven d'una llista aproximada dels 2.300 centres de votació, i alguns agents de la brigada d'informació de la policia espanyola els havien inspeccionat per determinar-ne la idoneïtat per a carregar-hi, és a dir, examinant-ne els accessos i les característiques.

Alguns dels agents de la Guàrdia Civil que van testificar en el judici van expli-

La pretensió no era impedir efectivament el referèndum, sinó que s'hi assemblés, tal com va reconèixer Nieto

car com anaven a col·legis electorals dispersos en punts del Principat molt allunyats entre si, com hi apareixien ja a primera hora del matí. I van declarar que havien rebut instruccions un dia o dos abans del Primer d'Octubre. Amb aquestes declaracions s'entenia, se suposava, que malgrat les instruccions de la fiscalia i el Tribunal Superior de Justícia d'intervenir als col·legis a requeriment dels Mossos d'Esquadra, van preparar un pla per a actuar pel seu compte, i que el van fer abans del dia del referèndum. I aquest fet és d'una gran importància, perquè el coordinador del dispositiu policíac de l'1-O, Diego Pérez de los Cobos, va declarar que havien decidit de trencar el mecanisme de coordinació amb els Mossos i d'anar per lliure a atacar col·legis per tot Catalunya perquè van veure una suposada inacció dels Mossos i una ineficàcia en el seu dispositiu el matí mateix del dia de la votació.

El testimoni del comissari 19.196

El major Trapero i el comissari Ferran López ja van contradir Pérez de los Cobos i van revelar que qui va actuar de manera deslleial i va trencar deliberadament la coordinació va ser el co-

ronel. El comissari de la policia espanyola que va fer de coordinador a Barcelona dels agents d'informació durant l'1-O, amb el número d'identificació 19.196, va patinar en declarar al Tribunal Suprem, perquè va donar detalls sobre aquest pla paral·lel.

El comissari va dir que Pérez de los Cobos els havia facilitat una llista amb els més de dos mil col·legis que aquell dia havien de servir de punts de votació, que tres dies abans de l'1-O n'havien fet 'una sectorització per districtes'; que havien designat un responsable per a cadascun perquè avalués 'els criteris de seguretat dels centres'; que els havien analitzat tots per decidir en quins actuarien, segons uns criteris de 'practicabilitat', és a dir, dels problemes que poguessin tenir per a entrar-hi o sortir-ne, etc. És a dir, que ja tenien un mapa dels 'col·legis viables' abans de l'1-O, que a les cinc del matí van rebre un brífling oral amb instruccions dels superiors jeràrquics en què en cap cas no es va parlar de la coordinació necessària amb els Mossos i del fet d'intervenir només si ho requerien; que a dos quarts de set ja eren tots al carrer esperant l'ordre d'actuar i que a aquella hora els van dir que endavant,

de manera que van trencar unilateralment el sistema de coordinació preparat formalment amb els Mossos i que mai no va arribar a funcionar.

I a la mateixa hora i en llocs molt allunyats entre si la policia espanyola i la Guàrdia Civil van atacar els votants, i les unitats que anaven als col·legis mantenien un sistema de comunicació paral·lel –'l'altre canal', deien alguns agents– per no deixar rastre de les ordres que rebien. I ho van fer amb una brutalitat que aquell dia va escandalitzar mig món. Els col·legis atacats no van arribar al 10% del total, però les imatges de la violència policíaca corrent com la pólvora per les xarxes socials i les televisions ajudarien a generar una sensació de pànic col·lectiu que finalment no va impedir que més de dos milions de persones anessin a votar. La pretensió no era impedir efectivament el referèndum, sinó que s'hi assemblés, tal com va reconèixer Nieto. Encara no s'han dirimit responsabilitats sobre aquell pla d'atac calculat per egnerar aquella situació de pànic i causar un nombre de ferits tan elevat. Encara no se sap qui són els qui van dissenyar-lo ni els qui van donar les ordres de començar l'atac ni d'aturar-lo. ■

Un cartell indica on comença la zona de baixes emissions, a Barcelona. AB

‘Ineficaç’ i ‘socialment injusta’: col·lectius ecologistes i d’usuaris, contra la restricció de vehicles a Barcelona

Barcelona Creuen que la mesura del govern de Colau no disminuirà significativament les emissions de gasos contaminants

CLARA ARDÉVOL MALLOL

El primer de gener de l’any vinent entra en vigor la normativa que prohibeix l’entrada a Barcelona dels cotxes més contaminants. No podran circular dins la zona de baixes emissions, una àrea de 95 km² que ocupa gairebé tota la ciutat, ni en àrees de Sant Adrià de Besòs, l’Hospitalet de Llobregat, Esplugues de Llobregat i Cornellà de Llobregat. Diversos col·lectius –tant d’usuaris de vehicles

com entitats ecologistes– s’hi han oposat mesura perquè consideren que no serà una mesura efectiva d’un punt de vista ecològic i que acabarà perjudicant les persones amb menys ingressos econòmics, obligades a canviar de cotxe. La Plataforma d’Afectats per les Restriccions Circulatòries (PARC) s’hi ha manifestat amb contundència. Dissabte va col·lapsar la Gran Via com a protesta. ‘Les mesures són fora de lloc en temps i capacitat de l’usuari per a adaptar-se. Haurien de ser progressives i mai socialment

Els automòbils que no podran circular són els que no tenen dret a cap etiqueta ambiental de la DGT

injustes com ho són ara’, diu Mònica Xufré, portaveu de la plataforma.

Els automòbils que no podran circular són els que no tenen dret a cap etiqueta ambiental de la DGT, però el PARC diu que l’etiquetatge de la DGT no es correspon amb la realitat i que els cotxes sense distintiu ambiental no són necessàriament els més contaminants. ‘Un Porsche K&N té aquest distintiu i una vespa de l’any 1974, no. El primer és més contaminant, però podrà circular, i la vespa no. A molts cotxes d’alta gamma els po-

La plataforma proposa com a alternativa mesurar quant contamina cada vehicle de manera individual i a la ITV. ACN

Algunes associacions ecologistes demanen un peatge anticontaminant en compte de prohibir la circulació

sen un motor elèctric per a l'arrancada i l'estacionament, però després porten motors de cent cinquanta cavalls i tenen els diàmetres de les rodes enormes, de manera que desprèn més partícules fines', explica Xufré. A més, considera contradictori que s'apliqui la mateixa normativa a tots els cotxes, si alguns usuaris –encara que tinguin cotxes més contaminants– l'utilitzen només per a anar a la feina, mentre que uns altres circulen durant hores.

La plataforma proposa com a alternativa mesurar quant contamina cada vehicle de manera individual i a la ITV, i fer-ho tant amb els nous com amb els vells. 'D'acord amb això es podrien atorgar etiquetes ambientals, com fan a Alemanya',

diu. 'També volem permís per a adaptar els nostres vehicles –també els que tenen distintiu– per fer-los menys contaminants, i hi ha moltes eines i mitjans per a fer-ho: filtres, catalitzadors...'

El peatge urbà, la proposta dels ecologistes

Les associacions ecologistes Climacció, Families For Future Barcelona, Fridays For Future Barcelona, Moviment per la Justícia Climàtica i Rebel·lió o Extinció Barcelona demanen un peatge anticontaminant en compte de prohibir la circulació a certs cotxes. Consistiria a establir una taxa anticontaminant per a entrar a la ciutat que es destinaria al transport públic. 'Hi ha estudis que demostren que la mesura que es prendrà

a Barcelona és ineficaç i no ha funcionat allà on s'ha aplicat i que, en canvi, sí que ha funcionat l'aplicació del peatge', diu Jaume Osete, de Rebel·lió o Extinció Barcelona, que té por que la mesura no forci molta gent a canviar de cotxe: 'No volem que incentivi la renovació del parc de vehicles, que implica més emissions en la fabricació. Si hi guanyem per una banda i hi perdem per una altra, malament rai.'

La Plataforma d'Afectats per les Restriccions Circulatòries refusen la mesura del peatge. 'No som partidaris del peatge urbà perquè acceptar-lo és un contrasentit. Com quedem? El cotxe és dolent o no? Perquè si dius que admets la contaminació només si la gent paga... Paguem la festa als rics, doncs', opina Xufré. Osete, que diu que els detalls d'aquesta mesura es podrien negociar, demana d'aprofitar la fi de les concessions a les autopistes perquè els peatges actuals es converteixin en peatges d'accés a la ciutat: 'Proposem, per exemple, que els vehicles que portin tres ocupants o més no paguin el peatge, el que afavoreix la mobilitat compartida. No volem que les mesures vagin contra la gent amb menys ingressos.' Xufré, en canvi, és més partidària d'establir corones –de manera que a les zones més denses de trànsit només hi entrin els vehicles més nèt– o de taxes que gravin les persones que tenen vehicles més contaminants.

La batllessa de Barcelona, Ada Colau, no ha refusat l'opció d'acabar implantant el peatge. Al juliol va anunciar que seria una alternativa si finalment la nova normativa

Les entitats ecologistes també tenen més propostes, com ara la reducció de carrils de les vies principals d'entrada

Per a lluitar contra la contaminació, les grans capitals europees han posat en pràctica les àrees de baixes emissions

no és efectiva per a reduir la contaminació. Així doncs, el juliol del 2020 es prendrà la decisió –que s'hauria d'acordar amb la resta d'administracions–, quan s'avalui l'impacte de l'entrada en vigor de la zona de baixes emissions els primers sis mesos de funcionament. 'Continuarà aplicant la mesura i hi afegirà el peatge', pronostica Xufré.

Les entitats ecologistes també tenen més propostes, com ara la reducció de carrils de les vies principals d'entrada, una cosa que, considera Osete, 'afecta tothom de la mateixa manera i no diferencia entre classes socials'. Xufré, en canvi, creu que aquesta proposta no és mai una solució 'si abans no s'ha pacificat el trànsit'. 'Madrid té 57.000 places d'aparcament gratuïtes al voltant de la corona urbana. Deixes el cotxe i agafes el transport públic. Això a Barcelona no hi és.' La portaveu de la Plataforma d'Afectats per les Restriccions Circulatòries creu que la xarxa de transport públic a Barcelona i l'àrea metropoli-

tana no és prou potent per a esdevenir una alternativa al cotxe privat. Les entitats ecologistes, en canvi, consideren que ho és prou en comparació amb algunes altres ciutats. És per això que també proposen l'aprovació de la targeta T-Ambiental, un abonament mensual amb viatges il·limitats amb preu inferior a quatre targetes T-10 i vàlid per a dues zones.

A més de l'oposició a la nova normativa, tant la plataforma d'afectats com les entitats ecologistes convenen que la lluita contra la contaminació no es pot centrar només en els vehicles, i menys en una ciutat amb port com Barcelona, tenint en compte com contaminen els vaixells. 'Barcelona té un port, i això vol dir molta contaminació', recorda Xufré, que creu que l'Ajuntament no vol impulsar iniciatives per a millorar la qualitat de l'aire: 'Volen treure cotxes de circulació, no millorar la qualitat de l'aire. No hi ha voluntat política i mesures com aquestes són per quedar bé i prou.'

L'exemple de ciutats europees

Per a lluitar contra la contaminació, les grans capitals europees han posat en pràctica les àrees de baixes emissions. A Londres n'hi ha una de baixes emissions i una d'emissions ultrabaixes. La primera ocupa 1.572 quilòmetres quadrats i afecta principalment autobusos, camions i furgonetes, que han de pagar si no compleixen les condicions ambientals. Per a accedir a la zona d'emissions ultrabaixes, els conductors de tots els cotxes contaminants han de pagar cada dia. Aquesta zona abastarà uns 360 km2 el 2021.

A París, els vehicles tenen l'obligació de dur un 'adhesiu ambiental' que separa els vehicles verds dels contaminants, amb una escala de l'1 al 5: a l'1 hi ha els cotxes més nous i al 5 els més vells. L'ajuntament va prohibir als vehicles amb distintiu 5 de circular per la ciutat els dies feiners durant la major part de la jornada i més tard va estendre la

restricció als vehicles amb distintiu 4.

Berlín va declarar gran part de la ciutat 'zona ambiental' i només s'hi permet l'entrada als vehicles que compleixin unes certes normes pel que fa a l'emissió de gasos. Aquesta àrea de baixes emissions ocupa un total de 88 km2. A Stuttgart i més ciutats alemanyes l'àrea de baixes emissions ocupa tota la ciutat, de manera que els cotxes contaminants no poden entrar-hi. És una mesura activa vint-i-quatre hores cada dia.

La zona de baixes emissions de Roma es limita al centre de la ciutat i només és activa de 6.00 a 18.00. A Lisboa, en canvi, abasta gran part de la ciutat del 2011 ençà. Al l'àrea més cèntrica hi poden circular cotxes fabricats després de l'any 2000 i a la que envolta el centre només els de després del 1996. A Amsterdam, la zona de baixes emissions ocupa gairebé tota la ciutat, però afecta tan sols motocicletes, taxis, furgonetes i autobusos de gasoli. ■

Fires Liberisliber a Besalú

Lletres Festival WoW a Mallorca

Festivals Mostra Viva del Mediterrani a València

VilaWeb { Paper >5-6/10/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

El 28è Temporada Alta es farà del 6 d'octubre al
9 de desembre a Girona, Salt i sis municipis més

TEMPORADA ALTA: REFLEXIONAR SOBRE LA CONDICIÓN HUMANA

BESALÚ, LA VILA SOMNIADA PELS EDITORS INDEPENDENTS

Fires La fira Liberisliber celebra aquest cap de setmana deu anys de vida amb 65 editorials i un festival literari paral·lel

La fira Liberisliber, a Besalú. LL

SEBASTIÀ BENNASAR

Diu que la primera vegada que es va posar en marxa el festival de Gijón, dedicat a la novel·la negra, va ploure a bots i barrals. Una cosa semblant va passar amb el BCNegra i va córrer la brama que les activitats literàries que començaven amb pluja tenien un llarg futur. El primer cap de setmana d'octubre de 2010 també va ploure força a la Garrotxa. Coincidia amb el naixement de Liberisliber, la fira d'editorials independents de Besalú,

que enguany fa deu anys. Serà aquest cap de setmana, 5 i 6 d'octubre i, com expliquen els organitzadors, 'si plou, no se suspèn res'.

Si fa deu anys eren quinze les editorials que es congregaren a la vila del gran trobador medieval Ramon Vidal de Besalú, enguany en seran seixanta-cinc (trenta de Barcelona, vint-i-una de la resta del Principat, cinc del País Valencià, una del País Basc i vuit d'Espanya) que oferiran una mostra del bo i millor que es fa en aquests moments en el camp de l'edició independent. Hi haurà des d'editorials clàssiques, com Club

Editor, Edicions de 1984, Albertí Editor, Bellaterra i Pagès Editors, fins a les de nova fornada com Saldonar, Raig Verd, Periscopi i Alrevés, del grup Llegir en Català. A més d'altres especialitzades en clàssics, com Adesiara; en literatura infantil i juvenil, com Biro-Biro i Takatuka; en poesia, com la veterana Cafè Central i la Breu; en cultura popular, com Farell; en la literatura amb la història i la memòria com a centre, com l'Avenç; el llibre il·lustrat, com Libros del Zorro Rojo; i els de pensament crític, com Pol·len Edicions i Tigre de Paper. Una mostra ben variada i per a tots els públics.

Explica Miquel Àngel Codes Luna, director de la fira Liberisliber: 'Arribar a aquests deu anys ha estat complicat. De fet, quan vam començar no ho pensàvem pas. Fèiem una fira en un poble com Besalú per parlar de llibres que no coneixia ningú i d'editorials que coneixia molt poca gent, però hi va haver la felicitat coincidència de no tenir pressupost però sí uns organitzadors amb molta empenta que connectaren molt bé amb uns editors molt especials, que són els editors independents, i així, any rere any ens hem anat consolidant fins al punt de no cabre-hi i no tenir més espai. Ara la nostra fira és un dels esdeveniments literaris més importants del país i un dels que deixen més satisfacció als participants, i només s'explica gràcies al bon ambient i al boca-orella.'

L'espai central de la fira serà la plaça Prat de Sant Pere i la plaça dels Claustres de Besalú i obre de les onze del matí fins a les dues i de quatre de la tarda a quarts

de vuit del vespre. Totes les activitats són d'accés lliure i les que impliquen un màxim de participants, com alguns tallers, s'ompliran per ordre d'arribada. En aquest sentit, cal destacar que l'organització ha previst un espai per a la mainada, amb un racó de jocs a partir de tres anys; un contacontes a càrrec de la companyia d'Assumpta Mercader a partir de quatre anys; tallers de *fanzine* a partir de vuit anys i teatre de carrer.

En aquests dos dies, hi haurà trenta-vuit autors que signaran llibres, entre els quals, Enric Casasses, Toni Sala, Bernat Gasull, Adrià Pujol, Roser Miquel, Laia Malo i Joan Daniel Bezsonoff, amb la qual cosa els lectors que ho vulguin també es podran emportar els llibres signats pels autors. No hi faltaran tampoc la supervendes Eva Baltasar i la cada vegada més consolidada Lluïcia Ramis. Segons els organitzadors, una de les claus de l'èxit de la fira és la proximitat que s'estableix entre els editors, els escriptors i els lectors, siguin molt recone-

guts o novells que acaben de començar, ja que Besalú és una fira relaxada, molt més propera als lectors que no pas la Setmana del Llibre en Català o que la bogeria d'un Sant Jordi.

Una de les principals novetats d'enguany és que es dona cabuda a dues editorials debutants. 'El nostre reglament diu que no s'admeten editorials que no tinguin com a mínim cinc títols publicats i que les parades no es poden compartir. Però hem volgut donar l'alternativa a dues editorials que encara no tenen els títols suficients i per això els deixem compartir la parada', explica el director Codes. Són Fuera de Ruta, que arriba a la fira amb el seu llibre estrella, *Manual del Anti-turismo*, i Karwán, editorial barcelonina especialitzada en traduccions de l'àrab.

Un dels moments més esperats de la fira és el sopar de companyonia que fan els editors, en el decurs del qual s'atorguen els premis de la fira, que volen 'reconèixer la tasca heroica que fan dia

a dia les editorials independents, la qual només es pot entendre des de la seva devoció sense límits per la literatura, l'art de l'edició i el coneixement'. Per aquest motiu, 'els organitzadors premien cada any cinc títols que, segons el jurat de torn, reuneixin els valors que regeixen la mateixa fira, és a dir, la qualitat, l'heterodòxia, la valentia i la capacitat de combinar tot això amb la d'arribar a un públic com més ampli millor. Els premis es reparteixen en cinc categories: premi Liberisliber Xic Imago (infantil i juvenil amb preponderància de la imatge per sobre del text); premi Liberisliber Xic Textus (infantil i juvenil amb preponderància del text per sobre de la imatge); premi Liberisliber Pensa (no-ficció); premi Liberisliber Lira (poesia) i el premi Liberisliber de Narrativa'. D'aquesta manera, el diumenge els editors premiats poden exhibir el guardó que els acredita com a guanyadors del certamen.

Que la fira ha anat creixent en tots els sentits ho testimonia el festival que, a poc a poc, també s'ha anat consolidant al seu voltant. Aquesta vegada, hi ha activitats destacades com el concert que el grup mallorquí Jansky oferirà diumenge a les sis de la tarda en homenatge a Patti Smith; el gran recital de poesia en forma de combat de boxa que protagonitzaran Pol Guasch, Antonina Canyelles, Enric Casasses, Anna Gas i Roger Costa-Pau, dissabte a dos quarts de set; projeccions de documentaris, presentacions de llibres, un taller de narrativa, presentacions de llibres i diàlegs amb el feminisme, l'assaig mordaç i la literatura del jo com a temàtiques essencials.

En definitiva, aquell somni passat per aigua de fa deu anys que tothom creia efímer s'ha convertit en una realitat plenament consolidada en què el llibre independent, el que assegura la llibertat de pensament, el que normalment no és al taulell de novetats de les llibreries més comercials i de les grans superfícies, és el gran protagonista. Una festa cultural que hauria entusiasmat els trobadors més agosarats i que us espera aquest cap de setmana a Besalú.

L'escriptora Montse Sanjuan signant en una fira Liberisliber. LL

'Macbettu', d'Alessandro Serra. TA

TEMPORADA ALTA: UN CENTENAR D'ESPECTACLES PER A REFLEXIONAR SOBRE LA CONDICIÓN HUMANA

Teatre El 28è Temporada Alta es farà del 6 d'octubre al 9 de desembre a Girona, Salt i sis municipis més

REDACCIÓ

D'on venim? On som? Què és la condició humana? Quins són els desafiaments del futur? Aquestes són algunes de les preguntes que la programació del festival Temporada Alta pretén de respondre o, com a mínim, fer reflexionar als espectadors amb un centenar d'espectacles que es podran veure del 6 d'octubre al 9 de desembre a Girona, Salt i sis municipis més.

La voluntat del festival és d'acostar el teatre, la música, la dansa i el cinema als espectadors, i és per això que ha optat per obres que recuperen textos universals de Shakespeare, Rodoreda,

Bertrana, Verdaguer, Pinter, Lorca i Zweig. Algunes d'aquestes obres també tracten la condició humana però des d'una perspectiva més contemporània com, ara la italiana *Macbettu*, *O agora que demora*, basada en l'*Odissea* per parlar de la immigració, i *Iphigenia en Vallecas*, que actualitza la *Ifigènia a Àulida* d'Eurípides i reflexiona sobre un sistema que deixa la joventut sense futur.

De fet, *Macbettu* serà una de les obres que inaugurarà el festival, juntament amb un altre text shakespearà, *Measure for Measure*, de la Royal Shakespeare Company. Aquesta doble funció serà l'11 d'octubre al Teatre Municipal de Girona i obrirà una programació d'espectacles amb vint-i-set propostes internacio-

nals, vint-i-cinc produccions i coproduccions del festival, trenta obres de creació contemporània i cinquanta-sis de dramaturgia catalana, un dels pilars del festival. Aquest diumenge, el primer espectacle del Temporada Alta serà un concert de celebració dels deu anys del grup musical infantil el Pot Petit.

La programació és eclèctica i pretén d'acostar les arts escèniques a tanta gent com sigui possible. Però el festival va més enllà per aconseguir aquest objectiu. Amb el projecte A Tempo, juntament amb la Fundació la Ciutat Invisible, es dona l'oportunitat que durant el curs escolar els professors es coordinin amb diferents agents culturals per transformar l'aula a través de les arts, per exem-

‘Red Room’, de Sol Picó i Susanna Barranco. TA

Un dels objectius del Temporada Alta és donar espai als dramaturgs catalans. Enguany, hi haurà espectacles amb textos de Marc Rosich, Marta Buchaca, Clàudia Cedó, Cristina Clemente, Toni Gomila, Carla Torres, Daniela Feixas, Jordi Oriol, Lola Rosales, Berta Prieto, Daniel J. Meyer i Llätzer Garcia entre més

ple amb visites d'artistes a les escoles o assistència a assajos generals. A més, com a novetat s'ha creat el programa Artèria, per a promocionar el teatre entre la gent jove.

El festival també ha participat en la producció i la coproducció de moltes de les propostes de la programació. Una de les coproduccions més importants, feta juntament amb el TNC, és *La mort i la primavera*, de Joan Ollé, que duu a l'escenari la novel·la de Mercè Rodoreda. Entre les coproduccions, també hi destaca la nova proposta d'Àlex Rigola, en col·laboració amb Alba Pujol, *Aquest país no descobert que no deixa tornar de les seves fronteres a cap dels viatgers*; *GRRRLS!!!*, de Carlota Subirós, coproduïda amb el CCCB; i *Livalone*, coproduïda amb Fira Tàrrrega.

Una altra de les propostes és *Cre-doinunsolODIO*, de Stefano Massini, dirigida per Rosa Maria Sardà, una lectura dramatitzada en record a Cristina Cervià sobre la vida quotidiana a la franja de Gaza. També destaca l'espectacle *Love*, un projecte d'Escenaris Especials coordinat per Clàudia Cedó, on persones en risc d'exclusió social reflexionen sobre l'amor. A més, també es faran els espectacles *Decadència*, de Steven Berkoff, i *Noucents, el pianista de l'oceà*, d'Alessandro Baricco, un recorregut per la música del segle XX.

Pel que fa a la dansa, destaquen la proposta de Marta Carrasco, *Jo, dona (A Lili Elbe)*, un homenatge a la primera dona transsexual que es va canviar de sexe; *Red Room*, de Sol Picó i Susanna

Barranco, que combina dansa, teatre i cinema; i *Trama*, de Roser López Espinosa.

Un dels objectius del Temporada Alta és donar espai als dramaturgs catalans. Enguany, hi haurà espectacles amb textos de Marc Rosich, Marta Buchaca, Clàudia Cedó, Cristina Clemente, Toni Gomila, Carla Torres, Daniela Feixas, Jordi Oriol, Lola Rosales, Berta Prieto, Daniel J. Meyer i Llätzer Garcia entre més. A banda, com cada any, es farà el Torneig de Dramatúrgia Catalana, una de les propostes més esperades. S'hi enfrontaran autors consolidats i noves veus de la dramatúrgia catalana incloent els guanyadors de les darreres edicions del País Valencià i les Illes. La final del torneig es farà el 9 de desembre. ■

Del 7 al 25 d'octubre es podrà veure l'òpera, que es preestrena aquest dissabte 5 d'octubre per a menors de trenta-cinc anys. A. BOFILL

UNA 'TURANDOT' D'ALTA TECNOLOGIA S'ESTRENA MUNDIALMENT AL LICEU DE LA MÀ DE FRANC ALEU

Òpera L'obra de Puccini va obrir la temporada del Liceu després de l'incendi i ho torna a fer vint anys després

REDACCIÓ

El 7 d'octubre de 1999, el Gran Teatre del Liceu va obrir les portes després del gran incendi amb l'obra *Turandot*, que s'havia d'haver estrenat abans de les flames. El 7 d'octubre de 2019, vint anys després, el Liceu torna a obrir la temporada amb l'estrena de *Turandot*. Aquesta vegada, amb una versió de Franc Aleu contemporània i d'alta tecnologia.

Del 7 al 25 d'octubre es podrà veure l'òpera, que es preestrena aquest dissabte 5 d'octubre per a menors de tren-

ta-cinc anys, amb les entrades exhaurides. Sobre l'escenari hi haurà algunes de les millors veus operístiques actuals: Irène Theorin i Lise Lindstrom, a la pell de la princesa Turandot; Jorge de León i Gregory Kunde, com a Calaf; i Ermonela Jaho i Anita Hartig com a Liù, entre més.

L'adaptació high-tech de Franc Aleu vol traslladar l'òpera a la Xina del demà, un país hiper-tecnològitzat. L'escenari és presidit per una gran piràmide que emula el poder i la presó de Turandot. Però no tan sols l'espai és actual: també els temes de l'obra són de plena actualitat: es presenta la princesa que degolla els candidats a esposar-la com

una esclava d'una tradició que l'obliga a allargar el seu llinatge; fins i tot, apareix com a víctima de l'assetjament de Calaf.

Turandot és l'última obra de Puccini i, de fet, no és acabada. Per a aquesta versió, hi haurà noranta-cinc membres de l'Orquestra Simfònica i noranta-cinc més del Cor del Liceu. Al capdavant de la direcció musical hi ha Josep Pons, que defineix l'obra com a delicada, rica i bella. *Turandot* té àries memorables com 'In questa reggia', de Turandot, i 'Tu che di gel sei cinta', de Liù. Però, sens dubte, la peça que fa mundialment conegut Turandot és l'ària probablement més famosa de l'òpera: 'Nessun dorma'.

Miquel Gil actuarà a la Mostra Viva del Mediterrani. ACN

LA MOSTRA VIVA DEL MEDITERRANI ANALITZA LES MIGRACIONS, L'EXILI I LA JOVENTUT

Festival Música, dansa, circ, literatura, art, narració oral, formació educativa, videocreacions i debats conformen la programació del certamen

REDACCIÓ

‘El mes més mediterrani’ és el lema de la Mostra Viva del Mediterrani d’enguany, amb una oferta d’una seixantena d’activitats culturals desenvolupades per artistes originaris de diversos països mediterranis. Música, dansa, circ, literatura, art, narració oral, formació educativa, videocreacions i debats conformen la programació del certamen, que tindrà lloc a València entre el 5 i el 20 d’octubre. Enguany, el festival analitzarà les migracions, l’exili i la joventut al Mediterrani actual.

Una de les primeres activitats serà l’àrea d’Arts al Carrer, que tornarà a prendre els Jardins del Palau aquest cap de setmana i el vinent. El projecte comptarà amb els espectacles d’una dotzena de companyies de circ.

La Trobada d’Escriptors que es farà al Centre del Carme els dies 17,18, 19 i 20 d’octubre, revisarà temes com l’exili i la migració mitjançant esdeveniments i converses entre escriptors i lectures poètiques.

Per altra banda, la Trobada de Música del Mediterrani, que enguany es farà al Teatre El Musical, comptarà amb les actuacions del Sufi Ansambl Mesudijja,

grup de Derviches de Bòsnia i Hercegovina; el grup Dolça Mediterrània, creat especialment per a l’ocasió, que efectuarà un recorregut per la música actual de la conca mediterrània, la cantant Franca Masu i el cantautor Miquel Gil.

L’Aplec de Dansa oferirà a la Sala Off un ventall de diferents estils de dansa del Mediterrani. A més, es farà un espectacle de dansa al carrer el dia 17 a l’estació del Nord i el 19 a les Torres de Serrans.

Una de les novetats serà la inclusió d’un cicle de gastronomia mediterrània amb tallers de cuina i la presentació de la *Guia gastronòmica de la València migrant*.

LA SEQÜELA DE 'BREAKING BAD', ENTRE ELS PRINCIPALS RECLAMS DEL FESTIVAL DE SITGES

Festivals Hi seran presents actors com Sam Neill, Nikolaj Coster-Waldau i Aaron Paul

REDACCIÓ

El Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya ha començat avui, amb el propòsit de ser 'més transgressor' que els anys passats, amb actors com ara Sam Neill, Nikolaj Coster-Waldau i Aaron Paul i 171 films –30 menys que l'any passat. Sam Neill és conegut per films com ara la saga *Jurassic Park* i recollirà el Gran Premi Honorífic presentant *The Vigil*. La inaugural, *En la hierba alta*, farà arribar a Sitges Patrick Wilson, guardonat amb el premi Màquina del Temps, un reconeixement que també rebrà Maribel Verdú.

Aaron Paul presentarà la seqüela de la sèrie *Breaking Bad*; Nikolaj Coster-Waldau, el popular Jaime Lannister de *Joc de Trons* portarà l'estrena mundial de *Suïcidi Tourist*. També hi serà present l'actriu i directora Àsia Argento, guanyadora del Méliès Career Award d'enguany, i el director Pupi Avati, Premi Nosferatu.

El leitmotiv d'enguany seran els païsatges apocalíptics, amb un homenatge a *Mad Max* i hi tindran relleu les òperes primes espanyoles; així mateix, s'hi farà una retrospectiva de la filmografia de l'actor xinès King Hu –un referent de les arts marcial–, i s'hi projectarà el documentari *Memory – The Origins of Alien* per a celebrar els quaranta anys de la primera part d'*Alien*, de Ridley Scott.

Títols destacats

Entre els títols més esperats, es destaquen *3 from hell*, de Rob Zombie; el thriller sobrenatural *Daniel isn't real*, d'Adam

Egypt Mortimer; *Menja to daddy*, el debut en direcció d'Ant Timpson; *Bloodline*, de Henry Jacobson; *The Lodge*, de Severin Fiala i Veronika Franz; i *Vivarium*, de Lorcan Finnegan, estrenada a Canes i amb una arriscada escenificació.

Del subgènere fantàstic zombi es destacaran els títols *Little Monsters*, d'Abe Forsythe i protagonitzada per Lupita Nyong'o; la reinterpretació de Frankenstein amb *Depraved*, de Larry Fessenden; i *Sadako*, un nou capítol de la saga japonesa *The Ring*, del guanyador del festival Hideo Nakata.

D'Europa arribaran *The Room*, a càrrec de Christian Volckman, un film que combina el terror amb la ciència-ficció. I el que és considerat un dels millors films

francesos de l'any, *Li daim*, de Quentin Dupieux.

El festival oferirà una gran representació de títols locals i amb vocació internacional, en què es destaquen *El hoyo*, produït entre Catalunya i el País Basc, i l'obra novella *Cuerdas*, del tarragoní José Luis Montesinos.

Un dels films més esperats, de producció espanyola, és *Ventajas de viajar en tren*, a més de *Paradise Hills*, amb la participació de Nacho Vigalondo al guió. El cinema llatinoamericà també tindrà protagonisme, amb títols argentins com ara *Breve història del planeta verde*, *Punto muerto* i *Soy tóxico*, a més del veneçolà *Infección*, el colombià *Luz* i l'uruguaià *En el pozo*.

A la pàgina web hom també pot explorar les rutes per diversos indrets de l'illa i fer-les al seu gust. [wow](#)

WALKING ON WORDS: LES MILLORS RUTES PER LA MALLORCA LITERÀRIA

Rutes El festival ofereix 23 rutes literàries i, per primera vegada, sortirà de l'illa

REDACCIÓ

De Jacint Verdaguer a Frédéric Chopin i de Santiago Rusiñol a Jaume I, passant per Llorenç Villalonga, George Sand, Rubén Darío i Biel Mesquida. Aquests noms, i molts més, del món de les arts, en especial la literatura, tenen una cosa en comú: el seu pas per l'illa de Mallorca. Per a recordar-lo i destacar el llegat de tots aquests escriptors i el patrimoni paisatgístic de l'illa, s'organitza el festival Walking on Words, de rutes guiades literàries.

Del 5 d'octubre al 14 de juny es faran vint-i-tres rutes, amb novetats com ara

una ruta a alta mar, una ruta amb pernoctació i una ruta a ultramar. D'aquestes vint-i-tres rutes, deu corresponen a l'itinerari L'Illa del Tresor, pensat per a tota la família, que explora les rondalles i llegendes de Mallorca.

A la pàgina web hom també pot explorar les rutes per diversos indrets de l'illa i fer-les al seu gust, amb una explicació de cada parada en l'itinerari literari. Les rutes d'aquest WoW començaran dissabte amb la ruta 'En aigües del Peix Nicolau', de l'itinerari L'Illa del Tresor. El dissabte 19 es farà la primera ruta del Walking on Words anomenada 'Paisatge de vida i de mort', a la necròpoli de son Real.

Tàrrrega fa aquest cap de setmana la Fira del Medi Ambient. vw

TÀRREGA ES BOLCA EN L'ECOLOGIA I LES ENERGIES RENOVABLES

Ecologia La fira proposa un aparador lúdic i pedagògic per a potenciar l'ús de les energies renovables i el reciclatge correcte de residus

REDACCIÓ

Tàrrrega fa aquest cap de setmana la Fira del Medi Ambient, que promou bons hàbits en favor de l'ecologia i l'entorn natural. Impulsada per l'ajuntament, la fira proposa al públic un aparador lúdic i pedagògic per a potenciar l'ús de les energies renovables i el reciclatge correcte de residus.

Una vuitantena d'expositors del sector donaran a conèixer les últimes novetats en sostenibilitat, tecnologies respectuoses amb l'entorn, productes alimentaris ecològics i de proximitat, bioconstrucció, benestar, tèxtil ecològic, energies verdes...

A la fira, hi podrem trobar ONG internacionals, com ACNUR o Greenpeace, i unes altres de nacionals, com Slow Food-Cultures Trobades i la Fundació Catalunya la Pedrera-Muntanya d'Alinyà. També hi haurà lloc per a entitats locals.

A més, s'organitzen una quarantena d'activitats per a la conscienciació ecològica, pedagogia sobre el reciclatge de residus i divulgació de la biodiversitat. Hi haurà tallers, xerrades i exposicions. Entre les propostes, destaca una conferència del científic Dani Jiménez, presentador del programa 'Dinàmiks' de TV3, i una altra de la cuinera Ada Parellada, qui parlarà sobre cuina sostenible.

Es assistents també podran gaudir de propostes vinculades a la gastronomia de proximitat.

Joaquin Phoenix és el Joker al nou film dirigit per Todd Phillips. ACN

LA HISTÒRIA DEL **JOKER**, MÍTIC ARXIENEMIC DE **BATMAN**, ARRIBA ALS CINEMES

La història de la conversió d'Arthur Fleck, un home menystingut per la societat a la qual vol fer riure, al temible Joker, arxienemic de Batman, arriba a la gran pantalla en la pell de Joaquin Phoenix. Aquesta setmana també s'estrena la *road movie* de Daniel Sánchez Arévalo *Diecisiete* i el film policíac dirigit per José Luís Garci *El crack cero*. En català, s'estrenen dos films d'animació: *El rei ruc* i *Tabaluga i la princesa de gel*.

Joker

Direcció: Todd Phillips. Intèrprets: Zazie Beetz, Frances Conroy, Sonda James; Joaquin Phoenix, Robert De Niro, Brett Cullen, Shea Whigham. Gènere: Enjòlit.

Arthur Fleck és un home menystingut per la societat, la seva motivació a la vida és fer riure. Una sèrie de tràgics esdeveniments el portaran a veure el món d'una altra manera.

Diecisiete

Direcció: Daniel Sánchez Arévalo. Intèrprets: Isaso Arana, Carolina Clemente, Lola Cerdón, Mamen Duch; Biel Montoro, Iñigo Aranburu, Jorge Cabrera, Nacho Sánchez. Gènere: Drama.

Per trobar un gos de refugi amb qui havia fet amistat, un jove de 17 anys s'escapa d'un centre de menors i el seu germà gran se li uneix en la recerca.

El crack cero

Direcció: José Luís Garci. Intèrprets: Macarena Gómez, Paula Echevarría, Cayetana Guillén Cuervo, Luisa Gavasa; Miguel Ángel Muñoz, Carlos Santos, Pedro Casablanc. Gènere: Enjòlit.

Germán Areta deixa la feina de policia per convertir-se en detectiu privat a l'Espanya postfranquista.

De dirigent**La directora de orquesta**

Direcció: Maria Peters. Intèrprets: Christanne de Bruijn, Annet Malherbe, Sara Visser; Benjamin Wainwright, Scott Turner Schofield, Seumas F. Sargent. Gènere: Drama.

Biografia d'Antonia Brico, primera directora de l'Orquestra Filharmònica de Berlín i de Nova York.

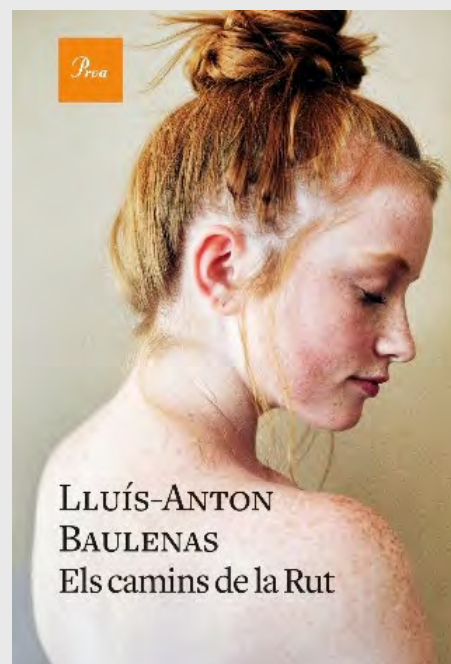

La novel·la té el nervi i la plasticitat del millor Baulenas, una estructura d'arrel cinematogràfica i una protagonista gens convencional, la Rut

Josep Lluch

'ELS CAMINS DE LA RUT', DE LLUÍS-ANTON BAULENAS

Us oferim un fragment de la nova aventura literària de Lluís-Anton Baulenas, 'Els camins de la Rut', publicada per Proa

LLUÍS-ANTON
BAULENAS
Els camins de la Rut

REDACCIÓ

La jove Rutona reconstrueix la trajectòria de la seva mare, la Rut, amb qui ha tingut una vida lliure i intensa. La Rut ha dut una vida errant, de mare soltera, pautada per unes relacions amoroses intenses i poc duradores. La Rut condueix una grua, que li serveix per a treballar eventualment en feines que semblaven reservades als homes i també per viatjar, qui sap si per fugir de qualsevol temptació de 'domesticar-se'.

Aquest és un resum d'*Els camins de la Rut* (Editorial Proa), la nova aventura literària de Lluís-Anton Baulenas, que arribarà a les llibreries la setmana entrant. Podeu llegir-ne un **fragment**.

Escriu Josep Lluch, editor de Proa:

«Els camins d'en Baulenas

Tinc ben viu l'impacte que em va produir la lectura de *Sus scrofa* (porcs), la primera novel·la de Lluís-Anton Baulenas que em va caure a les mans. L'havia publicat Eumo a 'Narrativa', una col·lecció que als anys vuitanta era el summum de la modernitat, amb 'post' i sense. Qui era l'autor d'aquella brillant comèdia de terror protagonitzada per un enterramorts mut que es dedicava a la cria de porcs en un poble deshabitat? Em va recordar el Boris Vian més animal.

Al cap de pocs anys, em vaig emocionar amb *El fil de plata*, la història d'un triangle d'amistat amorosa nascut en un programa de ràdio de l'any 1935. Encara és un èxit entre els joves. I poc després, el gran hit: *La felicitat*, una novel·lassa que, a partir de l'obertura traumàtica de la Via Laietana, posava en dansa tot de personatges impagables que buscaven

la felicitat a les palpentes. Ara mateix, *La felicitat* es pot llegir en deu llengües. Havíem trobat un narrador vigorós, audaç i sensual, que sempre més m'ha interessat, fins i tot quan el llibre no m'ha semblat rodó.

La seva última novel·la, *Els camins de la Rut*, té el nervi i la plasticitat del millor Baulenas, una estructura d'arrel cinematogràfica i una protagonista gens convencional, la Rut. Podreu comprovar-ho. Us convido a conèixer la Rut: us n' enamorareu. Us reconeixereu en els seus afanys i les seves pors. Us farà gràcia veure-la dalt la grua que l'acompanya arreu i que li permet d'acollir l'amor allà on es presenta i fugir-ne carretera enllà quan vol. Espereu una mica a connectar-vos a Netflix i doneu una oportunitat a la Rut. Ella i la seva filla Rutona us han d'explicar moltes coses.»

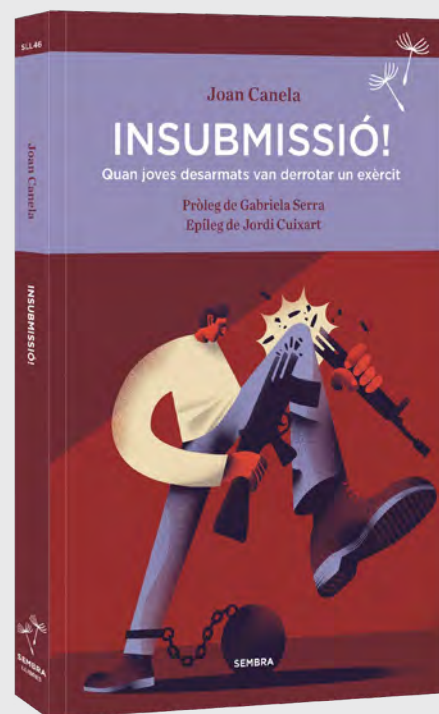

És un llibre imprescindible en molts sentits. Primer, perquè ara fa trenta anys dels primers insubmisos, un moviment que va implicar 50.000 joves, 1.700 dels quals van acabar a la presó

Mercè Pérez

‘INSUBMISSIÓ! QUAN JOVES DESARMATS VAN DERROTAR UN EXÈRCIT’

Sembra Llibres publica aquest assaig divulgatiu sobre el moviment insubmís a l'estat espanyol escrit per Joan Canela · Ens en parla l'editora, Mercè Pérez · Podeu llegir-ne un fragment

REDACCIÓ

Enguany en fa trenta que 57 joves de l'estat espanyol es declaraven insubmisos al servei militar obligatori. Era el 20 de febrer de 1989. Durant els dotze anys següents, uns 50.000 joves van desbordar, literalment, l'estat espanyol. I malgrat que prop de 1.700 insubmisos van acabar a la presó, finalment van provocar el col·lapse del model militar de lleva obligatòria. Però, qui eren aquests joves? Com van aconseguir guanyar?

El llibre *Insubmissió!*, escrit pel periodista i activista Joan Canela, arribarà a les llibreries la setmana vinent. Conté un pròleg de Gabriela Serra i un epíleg de Jordi Cuixart. Podeu llegir-ne un fragment.

Ens en parla l'editora de Sembra Llibres, Mercè Pérez:

«A Sembra Llibres sempre hem dit que ens mou la passió per la cultura i que entenem la cultura com una eina de transformació social. En aquest sentit, mirem d'oferir llavors que ajuden a escriure el relat de la nostra història des del nostre punt de vista: el dels vençuts, oblidats o invisibilitzats. Creiem que és fonamental crear el referent perquè quede constància d'aquestes lluites que ens ajuden a entendre d'on venim per encarar els temps d'avui.

De la mateixa manera que hem publicat els llibres *Lluitant contra l'oblit*, sobre l'accident del metro de València, *La Batalla de l'Horta*, sobre cinc dècades de resistència silenciada, *El poder del poble*, sobre l'origen i la realitat dels CDR, i la biografia d'August Gil Matamala que

estira el fil roig de la lluita històrica contra la repressió i pels drets humans a casa nostra, ara publiquem *Insubmissió!*

Creiem que és un llibre imprescindible en molts sentits. Primer, perquè ara fa trenta anys dels primers insubmisos, un moviment que va implicar 50.000 joves, 1.700 dels quals van acabar a la presó. I segon, perquè aquestes xifres representen el moviment de desobediència civil més potent d'Europa del segle XX, i que, a més, va acabar venent. I això ho hem de fer valdre i ho hem de reivindicar com una lliçó per als dies convulsos que vivim. Per acabar, perquè fou un gran moviment social i contracultural que va marcar una generació i en va beneficiar totes les posteriors. Uns fets històrics que ens demostren el poder de la desobediència civil, pacífica i col·lectiva.»

GALTES DE PORC AMB ROVELLONS

Les fem desossades i guisades a la cassola

Ingredients

(per a quatre persones)

- 4 galtes de porc
- 400 g de rovellons
- 4 alls
- 3 pastanagues
- 2 cebes grosses
- 2 tomàquets
- 1 fulla de llorer
- 1 branca de farigola
- sal, pebre i oli d'oliva
- 1 got gran de vi negre
- brou de carn

Per a la picada:

- un grapat d'avellanes
- 1 presa de xocolata negra
- ratlladura de mitja taronja

NEUS GUSCÓ

En una cassola posem un raig d'oli i fem sofregir els alls pelats. Hi posem les galtes salpebrades i desossades. Les fem enrossir per totes dues bandes.

Un cop enrossides, hi afegim les cebes a trossos, els tomàquets pelats, dues pastanagues a rodanxes i una sencera (servirà per a decorar el plat), la fulla de llorer i la branca de farigola. Ho remenem i hi afegim el got de vi negre.

Quan el vi s'hagi evaporat, hi aboquem el brou de carn (que es pot fer amb els ossos de les galtes), fins que cobreixi les galtes. Tapem la cassola i, a foc lent, fem coure les galtes, entre una

hora i una hora i mitja, fins que siguin tendres.

Mentrestant, netegem els rovellons i, si són grans, els fem a trossos. Els passem per la paella amb una mica d'oli i un granet d'all.

Reservem les galtes un cop cuites. El suc el passem per la batedora, sense herbes i havent reservat la pastanaga sencera.

Tornem a posar a la cassola el suc, les galtes i afegim els rovellons.

Per acabar, fem una picada amb les avellanes, la xocolata i la ratlladura de taronja. Deixem que faci xup-xup de cinc a deu minuts més (vigilant que no s'enganxi). I ja ho podem servir.

París inaugura l'avinguda de Neus Català

Més per Menorca qüestiona el compromís ecològic del govern espanyol

Un grup d'extrema dreta intenta de rebentar la projecció del nou film d'Amenábar a València

La direcció de Soto del Real dispersa en set mòduls diferents els independentistes detinguts el 23-S

El Consell no demanarà d'aturar l'ampliació de l'autovia V-21 que amenaça l'Horta